

Подільське СЛОВО

№39 (43/5350) П'ятниця, 27 вересня 2019 року

12 сторінок

Тема тижня

Фраза «формула Штайнмаєра» стала цими днями настільки часто вживаною, що про неї вже з'явилися жарти. «Якби німецький президент Франк-Вальтер Штайнмаєр читав українською, він дуже здивувався б своїй популярності в Україні». Або: «Формулу Штайнмаєра не зміг би пояснити навіть сам Штайнмаєр». Хоча насправді тут не до жартів. Бо від того, чи дійсно саміт «нормандської четвірки» візьме на озброєння формулу Штайнмаєра, як її трактуватимуть Німеччина та Франція і чи прийме її Україна, може залежати доля охопленого конфліктом Донбасу і територіальна цілісність України.

Формула Штайнмаєра.

Що вона означає?

Міністр закордонних справ **Вадим Пристайко** повідомив, що він дав згоду на так звану формулу Штайнмаєра щодо врегулювання ситуації на окупованій частині Донбасу.

«Ми домовилися про формулу Штайнмаєра на зустрічі радників 2 вересня. Закон про особливий статус набуває чинності в попередньому форматі на момент проведення виборів, а остаточно — після рішення БДІПЛ ОБСЄ (про визнання виборів чесними – ред.)», — сказав Пристайко на спільному засіданні парламентських комітетів — з євроінтеграції та закордонних справ, яке відбулося 18 вересня.

Спробуємо пояснити, що означає формула Штайнмаєра і які виклики вона несе для України, на думку політиків та експертів.

Час і обставини появи формули Штайнмаєра

Нагадаємо, Мінські угоди, підписані в час піку бойових дій на сході України 5.09.2014 р. та 12.02.2015 р., передбачали **припинення вогню, виведення озброєнь, проведення місцевих виборів на окупованих територіях згідно з українським законодавством, надання особливого статусу для тих регіонів**. Мали бути звільнені всі в'язні і полонені. Також з Донбасу мали би **вийти всі іноземні війська** (читай — російські – ред.). Україна не мала би **карати бойовиків**, які проти неї воювали, окрім випадків тяжких воєнних злочинів. Натомість Київ мав отримати **контроль над неконтрольованою ділянкою українсько-російського кордону...**

Але обстріли тривали, бойові сутички відбувалися регулярно, українські військові гинули, серед мирного населення були жертви. Словом, Мінські угоди не виконували.

І в 2016 році, за рік до того, як став президентом Німеччини, тодішній міністр закордонних справ цієї держави **Франк-Вальтер Штайнмаєр** на зустрічі міністрів закордонних справ «нормандської четвірки» (України, Німеччини, Франції та Росії) висунув формулу врегулювання ситуації.

Суть формули Штайнмаєра

Коротко: **проведення виборів на окупованих територіях згідно з українським законодавством та під наглядом Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ).**

Після проведення виборів — **якщо ОБСЄ їх визнає вільними** — Україна надає особливий режим місцевого самоврядування теренам, які нині становлять ОРДЛО. **І Київ отримує контроль над кордоном** (варто зауважити, що багато ЗМІ, розповідаючи про формулу Штайнмаєра, про український контроль над кордоном не згадують, – ред.).

Юридичне підґрунтя

Формулу ніхто не підписував — вона була лише озвучена Штайнмаєром. Її немає на папері, отже, вона не є конкретною «дорожньою картою» для втілення Мінських угод.

Чому на формулі Штайнмаєра наполягає Росія

27 серпня міністр закордонних справ **Сергій Лавров назвав умовою для проведення саміту** лідерів «нормандського формату» необхідність зафіксувати на папері формулу нинішнього президента ФРН Штайнмаєра щодо особливого статусу Донбасу.

В Україні Росію звинувачують у намаганні вирвати з ширшого — Мінського — контексту пункти про вибори і особливий статус та ігнорування безпекових компонентів, а найголовніше — залишити поза увагою питання контролю України над кордоном.

Росія, як кажуть українські експерти, хоче легалізувати владу бойовиків і закріпити за нині окупованими територіями особливий статус.

Позиція Франції та Німеччини

Представники цих країн дали зрозуміти, що готові обговорювати формулу Штайнмаєра на майбутньому саміті «нормандської четвірки».

Проблема в тому, на думку колишнього представника України в Тристоронній контактній групі **Романа Безсмертного**, що **формула Штайнмаєра має багато інтерпретацій**. Відтак, її трактують по-різному.

На нормандському саміті — в разі обговорення формули Штайнмаєра — багато залежатиме, по-перше, від того, чи Париж та Берлін сприйматимуть формулу Штайнмаєра — в українській чи російській трактовці. Тобто, чи політичні аспекти відірвуть від безпекових. А по-друге, чи **Еммануель Макрон та Ангела Меркель** розуміють, що вибори можна проводити лише в безпечному середовищі і виключно **під українським контролем**.

Небезпеки для України Політика чи/і безпека

Формула Штайнмаєра ігнорує безпекову складову і надає перевагу політичним аспектам Мінська — вибори, статус... Складається враження, що оминають такі теми, як роззброєння бойовиків, виведення російських військ та військової техніки, покарання винних у воєнних злочинах, контроль над кордоном...

Формулу Штайнмаєра не можна розглядати окремо від інших важливих умов Мінських домовленостей. Вона є тільки однією складовою загального процесу, — вважає колишній очільник МЗС **Павло Клімкін**.

Почерговість кроків: що за чим

Для того, щоб відбулися вільні і справедливі вибори, має бути вільне і справедливе, безпечне середовище. Відтак, спочатку має бути безпека, — вважає спецпредставник США щодо України **Курт Волкер**. З ним погоджується і Клімкін.

«Для того, щоб там з'явилися люди, з якими ми будемо розмовляти, спочатку потрібна безпека. А потім — вибори. Не ідеальні, але вільні і чесні», — вважає він.

Українська участь

Міністр закордонних справ України **Вадим Пристайко** наполягає, щоб у виборах мали змогу брати участь українські партії.

«Треба, щоб всі партії, представлені за цим столом, всі медіа, присутні тут, мали доступ до виборів. Тільки тоді вони можуть бути визнані такими, що відповідають стандартам ОБСЄ», — сказав Пристайко на спільному засіданні парламентських комітетів. Він наголосив, що для проведення виборів на окупованій частині Донбасу спочатку мають бути створені відповідні умови.

ЗМІ

Одним із перших заходів підтримування Росією бойовиків на Донбасі було відключення українського телебачення і припинення доступу до українських ЗМІ. Місцеве населення вже понад п'ять років перебуває в антиукраїнському інформаційному полі і йому активно «промивають мізки». Чи вистачить кількох місяців виборчої кампанії, аби вплинути на громадську думку в ОРДЛО?

Лунав ще один аргумент проти виборів українських партій та політиків на нині окупованій частині Донбасу — проведення виборчої кампанії, наприклад, зустрічі з виборцями можуть бути вкрай небезпечними для представників українських партій, політиків і журналістів.

Переселенці

Що робити з переселенцями? А таких — від одного до півтора мільйона. Їм теж треба забезпечити право голосувати.

Стандарти

Україна та Росія мають дуже різне уявлення про демократичність виборів. В Україні відбуваються зміни влади, українські вибори визнають демократичними міжнародні спостерігачі. Вони є конкурентними, вільними і справедливими. Чи можна це сказати про Росію та її бачення виборів?

«Належне проведення виборів означало б перехід контролю від Росії до України, бо лише остання може провести справжні вибори», — сказав німецький політолог **Андреас Умланд** в інтерв'ю газеті Kyiv Post.

Але чи погодиться Росія на те, щоб вибори та їх проведення контролювала Україна?

Час виборів

Скільки треба часу на підготовку до проведення виборів у разі отримання контролю за виборчим процесом? Міністр Пристайко вважає, що вибори на Донбасі можна було б провести разом з місцевими виборами в Україні. Тобто, наступного року.

Отже, терміни проведення виборів в ОРДЛО називають різні: від одного року до навіть 7-10 років, про це заявила ексзаступниця голови парламенту **Оксана Сироїд**.

Продовження на стор. 2

Буцнів:
555 років від
дати першої
писемної згадки

4

Бібліотеки — це
про все на світі!

6

Свято «Здорова
родина» у Гаях-
Гречинських

7

Рейтинг най-
корисніших
круп

10

Життя
як воно є

11

Офіційне | Сесія

Затверджено рішення щодо важливих питань життєдіяльності району

24 вересня відбулася тридцята сесія Тернопільської районної ради сьомого скликання, на яку запрошено депутатів обласної ради Тернопільського району, сільських та селищних голів, керівників управлінь та відділів РДА, керівників районних організацій, установ, промислових і сільськогосподарських підприємств, представників політичних партій, громадських організацій, ЗМІ. У засіданні взяв участь в. о. голови РДА Володимир Осядач. Засідання провів голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко.

Бюджетні питання висвітлює НАЧАЛЬНИК УПРАВЛІННЯ ФІНАНСІВ РДА Ольга Казимирів. На сесії дано згоду на передачу коштів у вигляді міжбюджетних трансфертів (інша субвенція з місцевих бюджетів) з Білецького, Острівського, Настасівського, Миролі-

бівського, Підгороднянського, Буднівського, Петриківського, Почапінського, Малоходачківського сільського та Великоберезовицького селищного бюджетів Тернопільському районному бюджету на загальну суму 616 938 гривень, які будуть використані для поліпшення роботи у галузі медицини, освіти, культури, соціального захисту у відповідних селах та громадах.

Депутати затвердили рішення про внесення змін до районного бюджету на 2019 рік. Видатки загального фонду, зокрема, збільшено на 3 201 534 гривні за рахунок: іншої субвенції з місцевих бюджетів (616 938); субвенції з місцевого бюджету на реалізацію заходів, спрямованих на підвищення якості освіти за рахунок

відповідної субвенції з державного бюджету (30 400 гривень); субвенції з місцевого бюджету на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету (3 207 гривень); спрямування перевиконання дохідної частини районного бюджету за перше півріччя 2019 року (3 070 400 гривень); передачі коштів із загального фонду за рахунок перерозподілу в межах асигнувань головних розпорядників бюджетних коштів (171 489 гривень).

Також ухвалили рішення змінити найменування комунального закладу Тернопільської районної ради «Загальноосвітня школа-садок I ступеня села Кип'ячка Тер-

нопільського району Тернопільської області» на «Дитячий садок села Кип'ячка Тернопільського району Тернопільської області».

Прийнято програму облаштування дитячих ігрових майданчиків у районі на 2019-2020 роки.

На сесії одногослосно підтримано рішення про делегування повноважень службі у справах дітей Тернопільської РДА на придбання житла для дитячого будинку сі-

мейного типу за рахунок коштів субвенції з державного бюджету.

Депутати районної ради затвердили уточнений фінансовий план КНП Тернопільської районної ради «Тернопільський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» на 2019 рік, а також розпорядження голови Тернопільської районної ради та голови РДА.

Галина ЮРКА – ТРП «Джерело».

Тема тижня

Формула Штайнмаєра. Що вона означає?

Початок на стор. 1
Кордон і миротворці

Реалізація формули Штайнмаєра без вирішення ключового для завершення конфлікту питання — встановлення контролю Києва над 400-кілометровою ділянкою — може викликати серйозне несприйняття в Україні.

На думку політолога **Володимира Ситибуляка**, найнебезпечніша ситуація виникає, якщо під час перемовин із Росією за участю Франції та Німеччини Путін натисне на Зеленського і той погодиться на вибори в окупованому Донецьку й Луганську, «але перед цим не має кордон».

І хто має стати на кордоні — міжнародні миротворчі війська, про що йдеться вже кілька років, чи українські прикордонники і військові?

Ці питання формула Штайнмаєра оминає.

Ширші виклики для України

«Особливості самоврядування», «особливий статус», «автономія»...

Формула легалізує особливий статус. В Україні ж виступають проти цього, бо виходить, що можна взяти зброю проти України і за це отримати... спеціальний статус.

Тим більше, Київ ніколи не погоджувався надати особливий статус, не говорячи вже про автономію. В українському офіційному трактуванні допускали «особливості місцевого самоврядування» в окремих районах двох областей.

«Звільнені Росією українські території не можуть мати жодних особливих статусів, які ставили б під сумнів унітарний устрій Укра-

їни», — йдеться у відкритому зверненні громадськості до Президента **Володимира Зеленського**.

Крим

Також формула Штайнмаєра виносить за дужки переговори питання деокупації Криму та відповідальності Росії як держави-агресора. «Звільнення окремих районів Донецької та Луганщини невіддільне від деокупації Криму», — стверджується у тому ж зверненні до Президента, яке підписали дипломати, юристи, активісти, колишні комбати, журналісти...

Що далі?

Формула Штайнмаєра і всі пункти Мінських угод будуть розглядати лідери чотирьох країн, запевнив нещодавно Президент Зеленський. Відтак, переговори в нормандському форматі можуть відбутися у жовтні. Принаймні такі очікування.

Але постає низка питань.

Чи на зустрічі в Парижі буде обговорено формулу Штайнмаєра? Чи буде підписано якийсь документ, що зафіксує її? Що саме лежить в її основі? Чи вона буде вузько політичною чи ширшою — розглядатиме аспекти, які турбують Україну? Чи має рацію експерт попереднього Глави держави Костянтин Єлісєєв, який зазначив, що обговорення формули Штайнмаєра є пасткою для Президента Володимира Зеленського? Чи будуть Макрон із Меркель на українському боці, чи здійснюватимуть тиск, аби досягти «швидшого миру»? А може, будуть грати «три-протидію» Зеленського, як про це попереджає Леонід Кучма?

На всі ці питання наразі немає чіткої відповіді.

На поверхах влади

У НАБУ відреагували на заклик Зеленського телефонувати на їх «гарячу лінію»

Рада громадського контролю при НАБУ зазначає, що бюро розслідує лише корупційні правопорушення, вчинені вищими посадовими особами. Про це йдеться у заяві РГК.

«23 вересня на Facebook-сторінці Президента України Володимира Зеленського було розміщено відеозаклик дзвонити на «гарячу лінію» НАБУ з приводу усіх видів корупції. Рада громадського контролю НАБУ наголошує: «**Національне антикорупційне бюро України не розслідує усі корупційні злочини**», — заявили у РГК.

Зазначається, що детективи Бюро займаються кримінальними корупційними правопорушеннями, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та становлять загрозу національній безпеці.

«Через хибну інформацію про повноваження Бюро, «гаряча лінія» НАБУ буде переважана дзвінками щодо порушень, які не є підслідними ор-

гану. Такі дії очільника держави можуть призвести до дестабілізації роботи Бюро та викликати шквал негативу населення у зв'язку з тим, що більшість громадян не є спеціалістами у Кримінальному процесуальному кодексі України і цілком довіряють словам Президента. А отже, громадяни вимагатимуть від органу розслідування справ, які йому не підслідні», — вважають у РГК.

У відомстві закликали Президента вказати, що з приводу корупційних злочинів, які не входять до компетенції НАБУ, треба звертатися до Національної поліції України, Державного бюро розслідувань та Служби безпеки України.

Також у РГК запропонували Президенту розглянути питання універсальної «гарячої лінії» для повідомлень про корупційні правопорушення.

У Нацполіції новий очільник

25 вересня уряд призначив головою Нацполіції Ігоря Клименка після того, як 24 вересня Сергій Князєв, який обіймав посаду з 8 лютого 2017 року до 24 вересня 2019 року, подав у відставку.

Новий голова Нацполіції повідомив, що усвідомлює «надвідповідальність та важливість цієї посади». Він запевнив, що й надалі продовжуватиме ті реформи, які реалізують з моменту створення НПУ. Клименко також пообіцяв звернути увагу на розв'язання проблем, які найбільше турбують громадян України.

«Завдання номер один — покращення стану реагування на повідомлення про вчинення злочинів та правопорушень. Наступний напрям роботи — профілактика злочинності, у першу чергу, її вуличним проявам, а також покращення ефективності у забезпеченні безпеки дорожнього руху», — зазначив голова Нацполіції.

Клименко розповів, що продовжить активну роботу у напрямку протидії насильству у сім'ї, протидії незаконному обігу наркотичних речовин. Також він планує налагодити співпрацю поліції з територіальними громадами, а також розвивати методи використання ІТ компоненти у побудові відомства.

«Запевняю у повній готовності до якісного виконання завдань, поставлених перед Національною поліцією керівництвом держави, урядом, а найголовніше — народом України», — наголосив новий очільник Нацполіції.

Що відомо про нового главу Нацполіції

Ігор Клименко народився 25 жовтня 1972 року у Києві. У 1994 році закінчив Харківський військовий університет і до 1997 проходив військову службу у

ракетній військовій частині. Також новий очільник Нацполіції заочно закінчив Одеський державний університет та отримав кваліфікацію психолога.

У 2014 році закінчив магістратуру Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ за спеціальністю «Правознавство».

З 1998 року Ігор Клименко служить в органах внутрішніх справ. Він пройшов кар'єрний шлях від психолога Центру практичної психології управління МВС у Харківській області до начальника департаменту і заступника голови Національної поліції України.

У 2002 році брав участь у миротворчій операції на території колишньої Союзнаї республіки Югославія у Косово.

У 2014 році брав безпосередню участь в антитерористичній операції на Донбасі. Координатор процесу реформування правоохоронного відомства у тісній співпраці з іноземними партнерами.

Сім'я та власність глави Нацполіції

В Ігоря Клименка є дружина Оксана та син Станіслав.

Сім'я володіє трьома земельними ділянками (дві в с. Проців під Борисполем, одна у Житомирській області). Є квартира, площею 67 кв.м. У Проціві сім'я зводить будинок, площею 118 кв. м.

Також задекларовані авто — Mitsubishi Colt та автобус «Темза».

Минулого року новий глава Нацполіції отримав 1 213 128 грн зарплати та 20 тис. грн матеріальної допомоги. Клименко готівкою задекларував півмільйона гривень, 4500 доларів і 500 євро. На банківських рахунках — 210 тисяч гривень.

Звернення

Керівникам управлінь, відділів райдержадміністрації, директорам підприємств, організацій, установ, фермерам, підприємцям, релігійним та громадським організаціям, головам сілських та селищних рад, об’єднаних територіальних громад

Шановні громадяни!

1 жовтня в нашій державі відзначають Міжнародний день людей похилого віку, що засвідчує глибoku повагу до найстарших представників громади.

Турбота про людей такого важкого віку — справа всього суспільства, адже саме старші люди зберегли для нас найкращі національні

традиції, навчили долати труднощі та бути достойними своєї держави.

Просимо колективи підприємств, організацій та установ, релігійних і громадських організацій не обминути осель малозабезпечених громадян, допомогти їм коштами, продуктами харчування, одягом, взуттям.

Своїм благодійним вчинком ми приносимо радість і надію в їх домівки, зіграємо душі добротою. Саме ваша допомога буде виявом милосердя і любові до ближнього.

Н.І.БОЙКО, директор Територіального центру соціального обслуговування Тернопільського району.

Оголошення

До уваги власників автотранспорту

Тернопільська районна державна адміністрація (Організатор перевезень) оголошує конкурс на право здійснювати перевезення пасажирів на внутрішньорайонних автобусних маршрутах загального користування в звичайному режимі руху.

Перелік об’єктів конкурсу:

№ п/п	№№ рейсів номер м-ту	Назва маршруту	Протяж м-ту (км)	Час відправл. з пунктів		к-сть обор. рейс.	мін. к-сть авт.	Періодичність виконання
				почат.	кінцев.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	15-19	Тернопіль – Лучка	18,0	7-00	18-40	6	2	щоденно
2.	15-23/1	Буднів (Серединки) – Тернопіль	12,5	6-15	20-20	10	2	щоденно
3.	15-23/3	Буднів (Серединки) – Тернопіль	12,5	7-00	21-15	10	2	щоденно
4.	15-24/2	Тернопіль – Петриків	6,9	7-15	20-17	11	2	щоденно
5.	15-37	Тернопіль – Дубівці через Ігровицю	28	5-30	18-15	4	2	щоденно
6.	15-38	Тернопіль – Смиківці	10	7-00	20-00	10	2	щоденно

Умови конкурсу

Конкурс на перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування проводять відповідно до Закону України «Про автомобільний транспорт» та Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008р. №1081 (зі змінами), Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18.02.1997 №176 (зі змінами).

Відповідно до ст. 45 Закону України «Про автомобільний транспорт» у конкурсі на визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування можуть брати участь автомобільні перевізники, які мають ліцензію на той вид послуг, що виносять на конкурс, на законних підставах використовують у достатній кількості сертифіковані автобуси відповідного класу, відповідають вимогам, викладеним у статті 34 Закону України «Про автомобільний транспорт». Згідно з підпунктом 4 п.12 Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008р. №1081 (зі змінами) достатня кількість транспортних засобів визначається як кількість автобусів, необхідних для виконання перевезень, та кількість резервних транспортних засобів, яка становить 10 відсотків необхідної кількості автобусів для виконання перевезень.

Для забезпечення належної якості та безпеки перевезень пасажирів на внутрішньорайонних автобусних маршрутах, згідно Порядку визначення класу комфортності автобусів, сфери їхнього використання за видами сполучень та режимів руху, затвердженого наказом Мінтрансв’язку України від 12 квітня 2007р. №285, на маршрутах протяжністю до 150 км допускається використання автобусів категорій М2 (повна маса до 5 т) та М3 (повна маса більше 5 т). Клас автобусів: на приміських маршрутах I, II, III. Автобуси, які представляються для участі в конкурсі, мають пройти технічний огляд, що підтверджується протоколом перевірки технічного стану транспортного засобу.

Для участі в конкурсі на приміських автобусних маршрутах перевізники зобов’язані подати на кожен об’єкт конкурсу, в якості конкурсної пропозиції щонайменше один транспортний засіб, пристосований для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, а у разі відсутності

такого інформацію про відсутність та інвестиційний проект-зобов’язання; забезпечувати роботу на об’єкті конкурсу, який включає приміські автобусні маршрути загального користування, транспортними засобами, пристосованими для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, в кількості до 35 відсотків загальної кількості автобусів до 31 грудня 2019 р. та до 50 відсотків – з 1 січня 2020 року; здійснювати пільгові перевезення пасажирів згідно з чинним законодавством;

Перевезення громадян пільгових категорій згідно з чинним законодавством;

Дотримання трудового законодавства України, забезпечення належних умов праці.

Документи для участі у конкурсі приймаються у закритому конверті з позначкою №1 та конверті з позначкою №2, який містить документи з інформацією про те, на який об’єкт конкурсу надає документи перевізник-претендент.

Документи на конкурс приймають до 14 жовтня 2019 року включно з 9 год. до 17 год. за адресою м. Тернопіль, вул. Галицька, 38, Філія «Тернопільський ДОНКК» Українського державного підприємства по обслуговуванню іноземних та вітчизняних автотранспортних засобів «Укрінтеравтосервіс».

Увага! 3 питань щодо номерів рейсів розкладів руху автобусів на маршруті, бланків документів для участі в конкурсі, а також за довідками звертайтесь телефонами: 52-15-79, 52-45-90, за адресою: м. Тернопіль, вул. Галицька, 38, щоденно в робочі дні з 9 год. до 17 год. Філія «Тернопільський ДОНКК» Українського державного підприємства по обслуговуванню іноземних та вітчизняних автотранспортних засобів «Укрінтеравтосервіс» (Робочий орган конкурсного комітету) та 43-58-74, за адресою: м. Тернопіль, майдан Перемоги, 1, щоденно в робочі дні з 8 год. до 17 год. 15 хв. відділ розвитку інфраструктури та з питань цивільного захисту Тернопільської районної державної адміністрації.

Конкурс відбудеться 31 жовтня 2019 року о 10 год. 00 хв. в приміщенні Тернопільської районної державної адміністрації, каб. 310.

Плата за один внутрішньорайонний приміський автобусний маршрут, який виставляється на конкурс складає – 2200 грн.

Реквізити для перерахування коштів філія «Тернопільський ДОНКК» УДП «Укрінтеравтосервіс»: код 38758169 в ТББВ АТ «Ощадбанк» МФО 338545 р/р 26003300625017.

Конкурсний комітет з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі Тернопільського району

Новини | Коротко про актуальне

Партія «Опозиційна платформа — За життя» делегує свого представника для участі в роботі осінньої сесії Парламентської асамблеї Ради Європи, незважаючи на офіційну відмову української делегації від участі в ній.

При цьому не уточнюється, кого саме з партії відправлять на осінню сесію ПАРЕ. Як відомо, членом постійної делегації Верховної Ради у ПАРЕ від фракції ОПЗЖ є Юлія Львовичкіна.

Довідково: делегація України в Парламентській асамблеї Ради Європи офіційно відмовилась від участі в осінній сесії організації. «Делегація Верховної Ради України в ПАРЕ заявляє про відмову надавати повноваження нової української делегації на затвердження під час осінньої частини сесії ПАРЕ з 30 вересня до 4 жовтня 2019 року. Зазначене буде способом реагування України на повернення Російської Федерації до сесійної зали ПАРЕ без виконання вимог резолюцій Асамблеї, схвалених у відповідь на російську агресію проти України», — йдеться у документі.

Депутати б'ють рекорди: у Раду ходять 94% «слуг народу». Найвищі показники відвідування засідань Верховної Ради України у вересні продемонстрували народні депутати фракцій політичних партій «Слуга народу» та «Голос», найнижчі — «Опозиційна платформа — За життя». У КВУ уточнюють, що дані відвідуваності отримані відповідно до результатів письмової реєстрації народних депутатів України. Усього у вересні відбулося 14 пленарних засідань ВР.

Скасування строкової військової служби найближчим часом не слід очікувати. Таку думку озвучив військовий комісар Київського міського військового комісаріату полковник Сергій Клявлін. «Країна перебуває в стані війни, тривають бойові дії, і нам потрібні підготовлені резерви», — сказав Клявлін.

Він нагадав, що сьогодні залишається змішана система укомплектування армії.

«Кількість військовослужбовців військової служби за контрактом значно більша, ніж військовослужбовців строкової служби. Тому, на мою думку, змішана система має бути. Тієї кількості, яка в нас зараз, нам достатньо, щоб готувати відповідні резерви», — наголосив військовий комісар.

Голова Державного агентства автомобільних доріг України (Укравтодору) Славомір Новак подав заяву про відставку. Зазначається, що відповідну заяву керівник Укравтодору подав Прем'єр-міністру України Олексію Гончаруку.

Новак зазначив, що отримав велике задоволення від «результатів, яких вдалося досягти в Україні». Він запевнив, що у подальшому готовий допомагати Прем'єр-міністру і наступному керівнику Укравтодору, оскільки «розпочаті зміни потребують подальшого продовження».

Як відомо, Новак обіймав посаду голови Укравтодору з 2016 року. У 2011-2013 роках він був міністром транспорту і водного господарства Польщі.

На дорогах України за 8 місяців цього року сталося понад 100 тисяч аварій. Про це повідомляє Патрульна поліція України.

«З них 15 893 — з потерпілими, у яких 1991 особа загинула і 20 218 травмувалися», — йдеться у повідомленні. Водіям патрульні радять дотримуватися безпечного інтервалу та дистанції, швидкісного режиму; не сідати за кермо у стані сп'яніння; оглядати транспортний засіб перед виїздом; зробити зупинку у випадку втоми - у відведених місцях для відпочинку; не користуватися мобільним телефоном і пристібатися пасками безпеки та стежити, щоб пристебнутими були пасажири у автомобілі. Крім того нагадують, що з 1 жовтня по 1 травня на всіх механічних транспортних засобах поза населеними пунктами мають бути ввімкнені денні ходові вогні, а в разі їх відсутності в конструкції транспортного засобу — ближнє світло фар.

Державна політика щодо введення квот повернула українську мову в ефірі телеканалів і радіостанцій.

На цьому наголосив член Національної ради з питань телебачення і радіомовлення Сергій Костинський. «Політика державного протекціонізму сприяла створенню великої кількості нових пісень, передача та фільми саме українською мовою. За 3 роки українська мова повністю повернулася в ефір телеканалів і радіостанцій, а українська пісня отримала потужний розвиток і стала ротацією в ефірі радіомовників», — сказав Костинський.

Він нагадав, що у травні ц.р. Нацрада провела соціологічне дослідження щодо ставлення українців до змін у національному теле-радіоефірі за 3 роки. За результатами дослідження, близько 80% опитаних надають перевагу українській як основній мові теле- та радіоефіру. Близько 60% підтримують політику державного протекціонізму щодо збільшення українського та україномовного контенту в ефірі вітчизняних телеканалів та радіостанцій. Близько 50% українців позитивно оцінюють зміни в українській музичній індустрії внаслідок впровадження квот на україномовну музику.

З метою гідного вшанування пам'яті полеглих українських бійців — жителів Тернопільської області, враховуючи пропозицію депутата Тернопільської обласної ради Барни Степана Степановича, Тернопільська обласна рада вирішила: оголошувати жалобу в день похорону жителів Тернопільської області — учасників операції об'єднаних сил (військовослужбовців, правоохоронців, бійців добровольчих батальйонів), які загинули, внаслідок свій військовий та громадянський обов'язок оборони незалежності й територіальної цілісності Вітчизни на сході України. У день жалоби на всій території Тернопільської області: приспускати Державний Прапор України на будинках і спорудах органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ, організацій. Відміняти проведення різьовачально-концертних заходів, спортивних змагань. Рекомендувати теле-, радіоорганізаціям вносити відповідні зміни до програм теле-, радіопередач.

Кримінал

Дві крадіжки з проникненням правоохоронці зареєстрували за одну добу

Злочини трапилися в робочий час в селі Ангелівка Тернопільського району. Інформація про те, що в будинку побували сторонні особи та вкрали цінні речі, надійшла на лінію «102». На місце пригоди виїжджала слідчо-оперативна група. При попередньому огляді приміщення стало відомо, що господарі будинку о 10:30 поїхали у справах до Тернополя. Повернувшись о 13:30 і помітили, що в їхній будинок проникли злодії, від-

жавши металопластикове вікно. Забравши гроші, золоті прикраси та маломісткі речі, зловмисники втекли.

Як повідомив начальник Тернопільського районного відділення поліції Віктор Волошук, слідчо-оперативними заходами оперативники встановили особи ймовірних злодіїв. За кілька годин зловмисників затримали у селі Вітківці Хмельницької області. У чоловіків вилучили крадені

речі, а також знаряддя проникнення — викрутки. Підозрювані — двоє жителів Вінницької області. Чоловіки раніше судимі за майнові злочини. У ході перевірки стало відомо, що злочини на Тернопільщині дуєт вчиняв, перебуваючи під слідством у Хмельницькій області, де їх випустили під заставу. Наразі чоловіків затримали. Вони перебувають в ІТТ. Їм інкримінують ст. 185 ч.3 КК України.

Ювілеї

Село із давньою історією і красивою архітектурою

Квітуче село Буцнів, яке розкинулося на берегах річки Серет, зібрало усіх односельців на святкуванні 555 річниці від дати першої писемної згадки про нього. Приїхало цього дня також чимало вихідців із Буцнева, адже для них немає нічого приємнішого, ніж побачення із рідними вулицями і людьми.

Святкування цієї дати збіглося із величним святом — Різдом Пречистої Діви Марії. І це — не випадок, адже Буцнів перебуває під особливою опікою Богородиці.

«Наше село, — промовив у привітальному слові отець Олег Гах, настоятель церкви Петра і Павла, — має прекрасний храм, названий на честь Богородиці, капличку, багато фігур Діви Марії. Також усі мешканці села перебувають під покровом чудотворної ікони Матері Божої. Сьогодні вона належить до двадцяти плачущих ікон України».

Люди стверджують, що саме її залихає їх від бід та негараздів, тож живе їм спокійно і добре. Буцнів славиться добрими і працьовитими людьми і давньою історією, адже історичні довідки свідчать, що насправді село збудоване задовго до першої писемної згадки про нього.

«Сьогодні, — зауважив настоятель храму Непорочного зачаття Пречистої Діви Марії отець Євгеній Кобильник, — ми святкуємо лише 555 річницю від першої писемної згадки про Буцнів, але започаткований він ще у XII–XIII столітті. Це під-

тверджують польські джерела. Тож наше село старше, ніж деякі великі європейські міста».

Священник нагадав, що Буцнів свого часу отримав Магдебурзьке право. Його визначними місцями були фортеця, замок, палац і древній Василіанський монастир, який був на місці храму. До сьогодні окрасою села є також віадук, збудований наприкінці XIX століття. Його величній опори здіймають над річкою Серет і її берегами залізничне полотно. Пам'яткою є також костюл, зведений на кошти одного з колишніх власників села.

ють і працюють, а також тими, хто прославляє село за його межами. «Я люблю кожну вуличку Буцнева, кожну тріємну і кожну людину, мені приємно тут працювати і розвивати село. Спільними зусиллями нам вдається досягати нових вершин і робити добрі справи. За останні роки ми перекрили дах школи, частково відремонтували дорогу, будимо культури, а ТЕПУ, — зазначила Марія Петрівна.

Яскравим свідченням того, що у селі добре розвинена галузь культури, були виступи місцевих виконавців, які звеселяли гостей. Зі сцени, збудованої на території школи, лунали запальні пісні та музика оркестру. Долучилися до свята і школярі та їхні батьки, які за символічну плату приготували присутнім власноруч приготовані смаколики. Виручили кошти, розповіли діти, віддадуть на потреби школи та благодійні цілі.

Для наймолодших гостей свята були встановлені атракціони й організовані спортивні розваги.

До святкової програми долучилися також відомі виконавці Василь Хлистун і Гриць Драпак, а також гості із сусідніх сіл і районів. Завершення святкування дискотекою для молоді.

Любов ТИМЧУК.

Людина і її справа

У Великих Гаях книжка приходить до людей...

Щоранку із селища Велика Березовиця маршрутними автобусами, а якщо пощастить, то попутним транспортом добирається на роботу до Великих Гаях директор бібліотечної системи Великогаївської ОТГ Надія Прийма. Завжди усміхнена, з усіма однаково привітна, щира і ввічлива. Незалежно від обставин, у її чистих, як у ясну погоду небо, очах завжди сяють іскорки сонця і доброти. Напевно, так, а може, й іншими хорошими словами про пані Надію скаже кожен, хто її знає.

Народилася і навчалася у селищі Велика Березовиця. У школі була активісткою. Як загонова вожата грала з молодшими школярями у різні ігри на перерві та після уроків, допомагала їм у навчанні. А коли вперше, навчаючись у шостому класі, повела дітей на екскурсію у бібліотеку, то враження від зустрічі з працівниками книжкової обителі були такими неповторними, що дівчинка вирішила: коли виросте, обов'язково працюватиме саме у бібліотеці.

Так і сталося. Після закінчення школи Надя вступила до Тереховлянського вищого училища культури на відділення «Бібліотечна справа», яке закінчила у 1993 році. Описля працювала редактором каталогів у Тернопільській районній центральній бібліотеці у селищі Великі Бірки. Незабаром зустріла свою долю. Згодом народився первісток Степан, а потім побачив світ молодший Михайлик.

Надія Прийма — не лише чудова мати і дружина, а й людина, залюблена у свою справу. Нині вона дає лад не лише книжковому фонду у Великих Гаях. Як директор бібліотечної системи Великогаївської ОТГ опікується ще 12 бібліотеками-філіями громади. Щодня телефоном або особисто спілкується з бібліотекарями, допомагає, радить, ділиться досвідом, навчає і, як зізнається, навчається сама. Центральна бібліотека у Великих Гаях — осередок високої культури громади і всього Тернопільського краю. Тут, окрім книжкових виставок, цікавих заходів, приурочених до пам'ятних історичних дат, державних та релігійних свят, відбуваються цікаві зустрічі з українськими письменниками, поетами, журналістами, громадськими діячами.

Надія Прийма активно залучає до читання та громадської роботи молодь і ді-

тей. Юні читачі громади неодноразово отримували статус «Найкращий читач України» на Всеукраїнському конкурсі «Книгоманія». Дітя, а особливо учні, багату частку, цікавлять особливості літератури. Часто керували приміщенням сільського клубу, де розташована книгозбірня, Надія Прийма організовує членджі (щось на зразок флешмобу), залучає дітей, дорослих і сама бере участь. Це дійство, як карнавал, правда недовготривалий, приваблює всіх.

Якось Надія зрозуміла, що люди, напевне, читали би більше, але щось їм заважає. «І це «щось» — постійний брак часу, — ділиться бібліотекар. — Люди бспішають на роботу, потім додому, і в цій круговерті минають тижні, місяці, роки. Одного разу я вирішила принести їм книжки на роботу. Приблизно знаючи смаки читачів, підготувала добірки і «пішла в маси». Люди

залюбки взяли їх додому читати, попросивши при нагоді принести ще. Мені не важко. Книжки записую у формуляри, а потім, коли читач повертає їх, виписую. Звичайно, тут важливі взаємна велика довіра, порядність — моя і людей. Цей інноваційний метод назвали книгоношенням...»

Не забуває Надія Прийма про самотніх літніх людей. Їм, відвідуючи їх домівок, також пропонує для читання літературу, яка їм цікавить. У цьому їй активно допомагають юні читачі з Великих Гаях.

У селі є великий дубовий гай. Тут часто у теплу пору Надія організовує для школярів читання поезії чи іншої літератури.

Приймаючи вітання з професійним святом, жінка радісно посміхається і каже: «А у мене це свято — щодня!»

Галина ЮРКА – ТРР «Джерело».

Футбол | Друга ліга України

«Нива» сильніша за «пивоварів»

«Оболонь-Бровар-2» (Буча) – «Нива» (Тернопіль) 1:2.
Голи: Степаненко, 90 (пен.) – Хохлов, 77; Волохатий, 83.
«Нива»: Механів, Герт, Хохлов, Демчук, Хруставка (Даценко, 66), Мороз, Кохман, Проців (Кисленко, 55), Скакун (Бідний, 75), Дедух (Волохатий, 71), Гатала (Малащук, 88).

Спершу господарі грали значно цікавіше, ніж їхній суперник – зокрема, в «Оболоні» було декілька хороших штрафних. Окрім цього, воротареві «Ниви» Максиму Механіву довелося парирувати прицільний удар опонента. Відбиваючись від атакувальних дій та флангових рейдів, тернополяни намагалися проводити свої атаки. До перерви Максим Проців ледь не вийшов на один із голкіпером. Після перерви Ігор Гатала влучив у стійку, а «Нивець» Сергій Кисленко добив м'яч у ворота, але арбітр не зарахував взяття воріт через положення м'яча грою.

Невдовзі «Нива» перехопила ініціативу і вийшла вперед. Після навісу Гатали двічі бив Вадим Хохлов. Перший його удар потягнув у стрибку воротар, проте з добиванням він уже не впорався – 0:1. Не минуло й 10-ти хвилин, як навіс Андрія Герта ударом головою в падінні замкнув Роман Волохатий – 0:2. Лише наприкінці гри фортуна посміхнулася «Оболоні». Намагаючись вибити м'яч із-під ніг суперника, Ігор Кохман вдарив його, тому рефері призначив пенальті, яке реалізував Валерій Степаненко – 1:2.

Отож, наразі «нивівці» з 26-ма очками в активі одноосібно очолюють турнірну таблицю, не знаючи гіркоти поразок. Наступний тур команди з Файного міста пропусає, а в суботу, 5 жовтня, прийме на власному футбольному полі вишгородський «Діназ».

Турнірна таблиця							
№	Команда	І	В	Н	П	Р/М	О
1	«Нива», Тернопіль	10	8	2	0	16/4	26
2	«Полісся», Житомир	10	7	1	2	14/4	22
3	«Поділля», Хмельницький	10	5	3	2	14/11	18
4	«Верес», Рівне	10	5	2	3	12/10	17
5	«Калуш»	10	4	3	3	15/11	15
6	«Діназ», Вишгород	10	4	3	3	14/13	15
7	«Ужгород»	9	3	2	4	13/13	11
8	«Оболонь-Бровар-2», Буча	10	2	2	6	9/19	8
9	«Буковина», Чернівці	10	2	1	7	11/21	7
10	«Чайка», Борщагівка	10	1	3	6	6/11	6
11	«Нива» Вінниця	9	1	2	6	8/13	5

Результати 4-го туру фінального етапу чемпіонату вищої ліги Тернопільщини:
1-4 місця «Збруч-Агробізнес» (Підволочиськ) – «Агрон-ОТГ» (Великі Гаї, Тернопільський р-н) 1:2 (голи: Донець, 41 – Червонецький, 34; Ковалевський, 58), «Агронива» (Заводське, Чортківський р-н) – «Нива» (Теребовля) 1:2;
5-8 місця ФСК «Кристал» (Чортків) – ФК «Бережани» 1:0.

Аматори | Чемпіонат України

Великі Гаї і Теребовля голів не забивали

Чинний чемпіон нашої області «Агрон-ОТГ» із Великих Гаїв у рідних стінах за присутності близько тисячі глядачів розійшовся «сухим» миром із лідером – «ОДЕКом» з Оржева Рівненської області. А от футболісти теребов-

лянської «Ниви» поступилися на виїзді ФК «Ковель-Волинь» – 2:0. Теребовлянці двічі пропустили в першій половині зустрічі (перший гол із пенальті), інформую офіційний сайт Федерації футболу Тернопільської області.

Чемпіонат ААФУ. Перший етап. Група 1							
№	Команда	І	В	Н	П	Р/М	О
1	ОДЕК (Оржів, Рівненська обл.)	6	4	2	0	12-4	14
2	«Світанок-Агросвіт» (Шляхова, Вінницька обл.)	6	4	1	1	12-4	13
3	«Агрон» (Великі Гаї, Тернопільська обл.)	7	3	4	0	7-4	13
4	«Нива» (Теребовля, Тернопільська обл.)	7	3	3	1	9-7	12
5	«Ковель-Волинь» (Рівненська обл.)	6	3	2	1	7-5	11
6	«Покуття» (Коломия, Івано-Франківська обл.)	6	2	1	3	7-8	7
7	«Карпати-Енергетик» (Галич, Івано-Франківська обл.)	5	1	2	2	5-10	5
8	«Епіцентр» (Дунаївці, Хмельницька обл.)	5	1	1	3	10-11	4
9	«Вотранс» (Луцьк)	7	0	2	5	5-11	2
10	«Луцьксантехмонтаж №536» (Луцьк)	7	0	2	5	8-18	2

Футбол | Чемпіонат Тернопільського району - 2019

Підгородне — у вищій лізі!

Футбольна команда села Підгородне (на фото) дочасно посіла перше місце у підгрупі Б першої ліги Тернопільського району й отримала право наступного року зіграти у вищій районній лізі. Вітаємо її з цим вагомим досягненням і бажаємо наснаги для здобуття вищих результатів!

«Де і проти кого ми не грали б, завжди з повагою ставимосся до суперників, до арбітрів. У нас згуртований, спраглий до перемог, міцний, боездатний колектив на чолі з хорошим капітаном Максимом Ремпою, більшість виконавців – місцеві хлопці. Наша команда нічим не обділена: маємо доглянутий стадіон, де комфортно проводити матчі, два комплекти ігрової форми, необхідний для тренування інвентар. Стараємося дати шанс розвиватися молодим гравцям, адже це — основна мета аматорського футболу», — зазначив у розмові з журналістом «Подільського слова» футболіст Підгороднього Назар Слободян.

Підбиваючи підсумки цього-горічного сезону, він розповів: «Найважчими для нас вийшли перші два поєдинки другого кола чемпіонату – проти Гаїв-Шевченківських, коли нам удалося виграти з рахунком 1:0 на виїзді, та принципове домашнє протистояння з Драганівкою, коли, поступаючись (0:2), ми довели справу до результату 2:2. Це додало нам упевненості, і ми намагалися довести, що не випадково перебуваємо на першому місці в турнірній таблиці».

Назар наголосив, що в їхніх позитивних результатах є заслуга і вболівальників, які і вдома, і на виїзді віддано підтримують команду Підгороднього. Тож не дивно, що в рідному селі підгороднянці спіткнулися лише раз – у нещодавній зустрічі з Козловом, коли, відірвавшись від найближчого переслідувача, випустили на поле найближчий резерв. Результат уже не мав турнірної значущості, на перший план вийшло награвання ігрових зв'язків, комбінацій, тому й поступилися – 0:1.

Найближчим часом футболісти Підгороднього, яких із

жовтня тренуватиме Роман Менько, планують перевірити себе в товариській грі з представником вищої ліги Тернопільського району. Взімку підгороднянці підтримуватимуть фізичну форму у спортзалі.

Команда висловлює щирю вдячність за стабільну фінансову підтримку Підгороднянській сільській раді, зокрема спорту Сергієві Чапраку, та дякує за вдалу організацію районних змагань Федерації футболу Тернопільського району!

Турнірні таблиці станом на 23 вересня

Вища ліга							
№	Команда	І	В	Н	П	Р/М	О
1	В.Глибочок	19	14	3	2	52-17	45
2	Плотича	18	11	4	3	45-24	37
3	Прошова	19	11	2	6	55-38	35
4	«Говерла», Дубівці	18	10	4	4	53-42	34
5	Івачів	19	10	3	6	44-28	33
6	«Вікторія», В.Бірки	18	10	2	6	43-24	32
7	«Лісма», Шляхтинці	19	7	5	6	41-35	26
8	«Поділля», В.Березовиця	19	6	6	7	38-40	24
9	Товстолуг	19	5	3	11	41-59	18
10	Динамо	19	5	3	11	30-55	18
11	В.Гаї	19	2	1	16	18-58	7
12	Озерна	19	1	2	16	13-50	5

Перша ліга, група А							
№	Команда	І	В	Н	П	Р/М	О
1	Мишківці	17	14	1	2	50-16	43
2	«Сокіл», Байківці	17	13	2	2	59-28	41
3	Чистилів - Плотича	17	10	3	4	41-24	33
4	Соборне	17	9	3	5	36-36	30
5	Озерна-2	17	8	2	7	34-27	26
6	Стегниківці	17	7	2	8	48-47	23
7	Домаморич	17	6	3	8	40-40	21
8	Баворів	17	6	2	9	37-39	20
9	Лозова	17	2	1	14	20-58	7
10	«Ексінтер», Довжанка	17	0	1	16	12-67	1

Перша ліга, група Б							
№	Команда	І	В	Н	П	Р/М	О
1	Підгородне	14	9	3	3	42-18	30
2	Г. - Шевченківські	13	7	3	3	32-22	24
3	В.Лука	13	7	1	5	27-20	22
4	Драганівка	13	6	3	4	33-23	21
5	Смиківці	13	4	4	5	20-27	16
6	Петриків	13	4	3	6	26-20	13
7	Козлів	14	3	3	8	19-34	13
8	Курники	13	3	0	10	12-46	9
9	Товстолуг-2	0	0	0	0	0-0	0

Результати зустрічей 22 вересня:

- вища ліга, II коло: Прошова — Шляхтинці 2:5, В. Гаї — Плотича 0:3, Івачів — В. Глибочок 0:1, Дубівці — В. Бірки — , Товстолуг — Динамо-Красівка 3:3, Велика Березовиця — Озерна 3:0.
- перша ліга, група А, II коло: Лозова — Баворів 0:1, Довжанка — Озерна-2 0:1, Мишківці — Соборне 5:2, Домаморич — Чистилів 1:5, Стегниківці — Байківці 2:3.
- перша ліга, група Б, II коло: Товстолуг-2 — Підгородне —, Козлів — Гаї-Шевченківські 1:3, В. Лука —, Драганівка — Петриків 1:0, Курники — Смиківці — 1:2 .

Матчі, які відбудуться 29 вересня:

Вища ліга	
Шляхтинці — В. Гаї	
Плотича — Прошова	
В. Глибочок — Дубівці	
Івачів — В.Бірки	
Динамо-Красівка — В. Березовиця	
Озерна — Товстолуг	

Перша ліга, група А

Довжанка — Лозова
Баворів — Соборне
Озерна-2 — Стегниківці
Чистилів — Мишківці
Домаморич — Байківці

Перша ліга, група Б

Козлів — Товстолуг-2
Підгородне —
Гаї- Шевченківські — Курники
Петриків — В. Лука
Драганівка — Смиківці

ФК «В.Гаї», ФК «Озерна», Товстолуг-2 зняті з Чемпіонату Тернопільського району. Результат матчу ФК «Говерла» (Дубівці) — РЗУ «Вікторія» (Великі Гаї) буде оприлюднено сьогодні, 27 вересня, після засідання Контрольно-дисциплінарного комітету Федерації футболу Тернопільського району.

Сторінку підготував Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Професійні свята

Бібліотеки — це не лише про книжки та інформацію.

Бібліотеки — це про все на світі!

Дорогі друзі! Шановні бібліотекарі! Усі, хто любить бібліотеки! Хто хоче, щоб наші заклади були кращими і щодня вкладає в це свій розум, серце, душу, емоції! 30 вересня — Всеукраїнський день бібліотек, свято кожного з нас! Тож щиро вітаємо усіх «бібліотечних людей»!

Іноді можна почути думку, що ці заклади доживають свої останні дні, що вони не потрібні, бо все є в Інтернеті. Так може говорити лише той, хто не шукав в Інтернеті жодного разу не був у сучасній бібліотеці.

А чи є такі в Україні? Та, напевно, є! Зайдіть у бібліотеку свого села, селища, району. Ви переконаєтеся, що вона — сучасна, а компетентні та привітні бібліотекарі разом зі своєю читачею у спільному творенні світ на краще.

Бібліотеки — це не просто полиці з книгами, а осередки культурного життя громади.

В бібліотеках центральної бібліотечної системи нашого району ви можете провести вільний час, поспілкуватися з ровесниками, письменниками, цікавими людьми, взяти участь у різноманітних конкурсах та вікторинах. Бібліотекарі сьогодні використовують масивні джерела інформації і шляхи їх отримання. Ми прагнемо не тільки задовольнити інформаційні потреби користувачів, а й формувати ці потреби, сприяти їх виявленню.

На сьогодні у нас модернізовано систему бібліотечного обслуговування відповідно до сучасних потреб користувачів, організовано роботу бібліотек як інформаційних, освітніх та культурних центрів.

Проводимо цікаві презентації мобільної книжкової виставки «Читай зі смаком» у рамках реалізації проекту «Display-кросинг», буккросинг, мобільні дисплеї, майстер-класи, конкурси «Еспресо. Вибір читачів».

Як інструмент інноваційного розвитку впроваджено проект (дальності, а саме: «Жива історія мого села»). Запрошуємо до перегляду циклу відеороликів «Жива історія мого села», який розміщено на відеоресурсі Youtube.com

Завідувач бібліотекою-філією с. Мишковиці Г.Дудас та учасниця проекту, вчитель місцевої школи М. Сирник.

З метою популяризації історії села, вшанування видатних людей, запроваджено проект «Видатні люди нашого краю». В його рамках відбулася зустріч із головою районної ради, заслуженим працівником культури України Андрієм Галайком.

Запроваджено нові якісні інформаційні послуги. У нас діють клуби з вивчення іноземних мов, участь є безкоштовною (єдина умова — бути читачем бібліотеки), заняття з особистого розвитку, керівниками яких є як бібліотекарі, так і волонтери.

- Сучасний простір для розвитку технічної творчості молоді, навчання в сфері ІТ.
- Мультимедійний центр — комп'ютерна техніка для зацікавлення та розвитку дитини, основними завданнями якого є допомога батькам у вихованні.

Бібліотека — експозиційний майданчик для творчих робіт талановитих людей краю.

Протягом 2019 р. бібліотеки системи отримали 2229 книг на суму 268 тис. грн згідно з державними програмами. Зокрема, на виконання районної програми «Поповнення бібліотечних фондів» придбано книг на 62 тис. грн та періодичних видань

на суму 47 860 грн. Як результат — кожна сільська бібліотека району в середньому отримала 60 книг та 6 найменувань періодичних видань.

Бібліотеки — як люди: всі подібні, але кожна — особлива. Вона така, яка потрібна саме вам, яку разом із читачами створює бібліотекар — професіонал, ерудований фахівець, креативець. Бібліотекарям небайдужий їх імідж, оскільки через враження, яке вони справляють на користувачів, колег, партнерів, лежить шлях до визнання ролі і статусу бібліотеки в житті громади.

Семінари, практикуми, навчання для бібліотекарів ЦБС району.

Сучасні технології дали новий поштовх розвитку рекламної діяльності. Різноманітні рекламні повідомлення бібліотеки розміщують на сайті районної бібліотеки, на своїх блогах та сторінках у соцмережі Facebook.

Шановна бібліотечна спільното, дорогі наші ветерани-бібліотекарі!

Щирозаочно вітаємо вас із професійним святом — Всеукраїнським днем бібліотек. Предметом вашої діяльності є її величність Книга — матеріальна пам'ять історії людства, вказівник цивілізаційного руху для прийдешніх поколінь, побудований на досвіді, і великому, і гіркому, минулому й сьогодення.

Ви були і є найціннішими й найпопулярнішими популяризаторами книги та хранителями цієї пам'яті. Саме ви відкриваєте кожній людині, яка цього прагне, дорогу в світ знань, добра і правди.

Від усього серця зичимо вам міцного здоров'я, життєвих радощів, душевної й творчої наснаги, процвітання, натхнення та плідних звершень, достатку, визнання, Віри, Надії, Любові і Мудрості у виконанні благородної місії — служіння громаді.

**Віктор НАВОЛЬСЬКИЙ, начальник відділу культури Тернопільської РДА
Любов БИК, голова районної організації профспілки працівників культури**

Запрошуємо вас провести день у бібліотеці та розповісти про це у соціальних мережах!

Приєднуйтеся до акції «Бібліотеки повні людей». Діліться приватними історіями, розповідями про цікавих викладачів, фотографії та не забувайте про хештег **#деньубібліотеці**. Влаштуйте собі day out of office у бібліотеці.

Тож, незалежно від того, маєте ви фонд ідей чи іскру ідеї, приходьте до своєї бібліотеки, де вас завжди підтримають. Нездарно девізом Української бібліотечної асоціації цього року є «Бібліотека: час змін — час дій»!

Народні таланти

У Буцневі — прем'єра!

Люди, які люблять театральне мистецтво, поділяються на дві категорії. Одна — глядачі, друга — артисти, самодіяльні чи професійні. На мою думку, театр — особлива субстанція. Там і в глядацькій залі, і на сцені однаково затишно почуваються люди, віддані театру. Поганих артистів чи поганого театального колективу нема і бути не може.

на Забояк, Роман Квасичинський, Андрій Гачинський. **Режисер-постановник** — Роман Коломієць, **звукорежисер** — Василь Домітришин. **Хореографічну постановку здійснила** Наталя Скочеляс. **Костюми, грим, декорації забезпечив** Михайло Юречко.

Гра самодіяльних акторів з Буцневи, як завжди, подарувала море позитивних емоцій усім, хто прийшов цього дня до сільського клубу. Глядачі теплими та бурхливими оплесками підтримали учасників театального колективу «Мініатюр».

Зі щирими словами визнання до артистів та організаторів звернулися начальник відділу культури ТРДА Віктор Навольський, директор Тернопільського обласного центру народної творчості Володимир Сушко, сільський голова Буцневи Міхась Мац, Юречко. Вони сердечно подякували за подароване свято, позитивні емоції, побажали натхнення, благодатних умов для розвитку таланту, втілення творчих задумів і вдячних глядачів.

Галина ЮРСА.

Фото Ярослава Стареправо.

Понад 70 років у селі Буцнів у клубі діє драматичний колектив, яким свого часу керували світлої пам'яті Ольга Вітишин, а Михайло Безпалько, Віра Кикіш, Михайло Юречко, Марія Дмитришин, Оксана Банда. Нині головний режисер театального колективу «Мініатюр», як його тепер називають, є молоді і переспективні Роман Коломієць. Особливу та почесну роль за сценою протягом років виконувала і продовжує це робити Ярослава Підгрушна. Офіційно цю місію називають суфлерством. Але для артистів пані Ярославна є тим добрим і теплим промовником, на якого покладають особливі надії, який підтримує духовно та морально під час вистави.

Протягом десятиліть самодіяльні артисти показували вистави, серед них — «Титарівна», «Фараони», «Пошилися в дурні», «Мати-

наймика», «Сорочинський ярмарок». Щороку театральні аматори виносять на суд глядачів прем'єру або відновлену давню постановку.

8 вересня в приміщенні будинку культури села Буцнів відбулася прем'єра музичної комедії Григорія Квітки-Оснот'яненка «Сватання на Гончарівці» в сучасній інтерпретації за участі театального колективу «Мініатюр». Аматорський театральний колектив, претендуючи на звання народного, представляв своє мистецтво глядачам та журі у складі методистів Тернопільського обласного центру народної творчості, якого очолює Володимир Сушко.

Ролі у виставі виконували Надія Михайличенко, Софія Буяк, Марія Краковецька, Ірина Вітишин, Надія Трут, Богдан Дяченко, Богдан Сташин, Роман Коломієць, Михайло Юречко, Оксана Бандак, Іри-

Шана

На день народження до Соломії

У приміському селі Біла, де минули дитячі та юнацькі роки примадонни світової оперної сцени кінця XIX — початку XX століття Соломії Крушельницької, щороку 23 вересня відзначають день народження своєї славної землячки.

Зокрема, вшанували пам'яті співачки у Білоріччій ЗОШ І-ІІ ст. ім. С. Крушельницької. Вчитель української мови та літератури Орест Мартинюк разом зі школярами підготували і провели відкрите заняття «Моїй землі Подільській щед्रो світить незгасиме сонце пісень Соломії». Відтак діти відвідали меморіальний музей Соломії Крушельницької, де директор Надія Зюбровська провела для них пізнавальну екскурсію.

У 147-му річницю з дня народження великої українки учні читали поезію Бориса Демкова, Володимира Вихруща, Левка Крупи, Василя Ярмуша, Марії Січеславки, Ганни Костів-Гуски, присвячені незабутній співачці. А потім усі разом заспівали пісню «Родимий краю», яку так любила Соломія Крушельницька.

Галина ЮРСА. Фото Зоряни МИКОЛІВ.

Справи в громаді

Свято «Здорова родина» зібрало і малечу, і дорослих

У неділю, 22 вересня, Гаї-Гречинські радо зустрічали гостей. Ніхто того дня не сумував. Розваги були на всі смаки.

Розпочали святкування з урочистого відкриття й освячення дитячого майданчика. У програмі були також цікаві змагання з армреслінгу «Влада-громада», руханки, веселі конкурси для дітей. Особливо оригінальною родзинкою став кулінарний майстер-клас. Присутні мали змогу дізнатись прості і смачні рецепти страв для здорового харчування — фруктово-овочеві фреші, цукерки із сухофруктів та багато іншого. Також на святі презентували виставку робіт майстрів та спорудили спеціальну фотозону.

Ну, і яке святкування без частування? Сельчан і гостей пригощали смачною гречаною кашею з м'ясом, до приготування якої долучився сільський староста Роман

Каліщук, солодощами та різними смаколикками. Дуже креативними й оригінальними овочевими букетами дивували публіку. А ще згуртували усіх «Дерево єдності». Тут долоні, цим самім долучившись до барвистого малюнку.

До учасників свята звернувся сільський голова Анатолій Кулик. Він сказав, що від-

кривати ігровий майданчик — це особлива радість. Бо нема більшого щастя, ніж дитяча посмішка. Зрештою, сенс нашого життя — працездатність для майбутніх поколінь.

Окремою була локація, на якій збирали пропозиції щодо громадського бюджету Байковецької громади на 2020 рік. Важливо зауважити, що серед гостей був присутній Микола Орлов, експерт Громадського партнерства «За здорові місця бюджету».

Особливого настрю дійству додавали виступи солістів, хоровий спів, вуличні танці та багато музики.

Слід зазначити, що свято «Здорова родина» відбулося за сприяння Байковецької сільської ради, Територіального центру соціальної роботи (надання соціальних послуг), Західноукраїнського ресурсного центру та за підтримки програми DOBRE, яку реалізує в Україні Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).

РЕКЛАМА
ОГОЛОШЕННЯ

РОБОТА

ТОВ "Віконт" (Млин) села Мироліувівка прийме на роботу робочих: вантажників, апаратників борошномельного виробництва, слюсарів-ремонтників. Звертатись безпосередньо на млин. Тел: 29-60-00.

Надаємо послуги з копання колодязів ☎0672114040

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Куплю ВРХ, коней, телят, а також корів утримання ☎0973732491

Продам гуртом та вроздріб саджанці та живці високопродуктивної чорної смородини. Надаю консультації при посадці. ☎0973944257
Терміново продаємо діяну корову після шостого телятка ☎0675839340
Продам лікувальне козине молоко. Ціна за домовленістю. с. Великий Глибочок Тернопільського р-ну. ☎972909087

ПРОДАМ

Продам автомобіль "Волга" ГАЗ 31029, сірий колір, газ / бензин або на запчастини ☎983347447

Куплю
ЗЕМЛЮ,
ГОРОДИ

Надаємо юридичну допомогу в переоформленні документів на землю: спадщина; сертифікати; приватизація городів

тел. 096 261 31 28

Оголошення

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
ГОЛОВИ РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

№ 278-од від 18 вересня 2019 р.

Про скасування карантинного режиму щодо бактеріального в'янення кукурудзи

При скасуванні інвентаризації вогнища регульованого шкідливого організму — бактеріального в'янення кукурудзи (*Pantoea stewartii* subs., *Stewartii*) у с. Буцнів Тернопільського району на площі 33,0 га, яка перебуває в користуванні ПАП «Агропродсервіс», встановлено, що вказана площа вільна від згаданого карантинного вогнища. Це підтверджується висновком фітосанітарної експертизи Державної установи «Тернопільська обласна фітосанітарна лабораторія» від 30.08.2019 року № ФЛ 19/001730В-19. Відповідно до статті 33 Закону України «Про карантин рослин» та враховуючи подання головного державного фітосанітарного інспектора Тернопільської області:

1. Скасувати карантинний режим стосовно бактеріального в'янення кукурудзи у ПАП «Агропродсервіс» (с. Буцнів) на площі 33,0 га з дати

оприлюднення розпорядження.

2. Визнати таким, що втратило чинність, розпорядження голови районної державної адміністрації від 29 вересня 2015 р. № 289-од «Про запровадження карантинного режиму по бактеріальному в'яненню кукурудзи».

3. Сектору з питань внутрішньої політики, зв'язків з громадськістю та засобам масової інформації районної державної адміністрації забезпечити оприлюднення цього розпорядження на офіційному веб-сайті райдержадміністрації та в районній газеті «Подільське слово».

4. Контроль за виконанням розпорядження покласти на заступника голови районної державної адміністрації згідно з розподілом обов'язків.

Перший заступник голови Тернопільської районної державної адміністрації Володимир ОСЯДАЧ.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
ГОЛОВИ РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

№ 286-од від 20 вересня 2019 р.

Про запровадження карантинного режиму щодо американського білого метелика

Відповідно до статей 33, 34 Закону України «Про карантин рослин», враховуючи подання головного державного фітосанітарного інспектора Тернопільської області у зв'язку з виявленням на території району небезпечного карантинного шкідника - американського білого метелика (*Hyphantria cunea*), з метою його локалізації та ліквідації:

1. Запровадити карантинний режим стосовно американського білого метелика на території селища міського типу Велика Березовиця Тернопільського району зі встановленням карантинної зони (вздовж вулиць селища та на присадибних ділянках) на площі 6,0 га з дати оприлюднення розпорядження.

2. Затвердити заходи з локалізації та ліквідації регульованого шкідливого організму - американського білого метелика, що додаються.

3. Сектору з питань внутрішньої політики, зв'язків з

28.10.2019 р. о 15 год. в приміщенні Байковецької ОТГ за адресою: Тернопільська обл., Тернопільський р-н, с. Байківці, вул. Січових Стрільців, 43 відбудуться громадські обговорення містобудівної документації «Детальний план території формування земельної ділянки для розміщення та постійної діяльності військового стрільбища Національної гвардії України в с. Дубувці Тернопільського району Тернопільської області».

28.10.2019 р. о 15 год. в приміщенні будинку культури с.Байківці відбудуться громадські слухання стосовно розгляду містобудівної документації «Детальний план території житлової забудови в с.Байківці Тернопільського району Тернопільської області» (зем. ділянка Питак О.В.). З матеріалами детального плану можна ознайомитися у відділі містобудування та архітектури та на сайті Байківецької сільської ради. Тел. для довідок: 29-62-05.

Про визначення виконавця з надання послуг із вивезенням побутових відходів на території Мишковицької сільської ради.

Керуючись ст.30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ст. 7, 21 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», Законом України «Про відходи», Постановою Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 р. № 1173 «Питання надання послуг вивезення побутових відходів» (із змінами та доповненнями), Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173», пунктом 4 Правил надання послуг з вивезення твердих побутових відходів, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070, виконавчий комітет сільської ради

ВИРІШИВ:

1.Затвердити протокол засідання конкурсної комісії з визначення виконавця надання послуг із вивезення побутових відходів на території Мишковицької сільської ради від 19.09.2019 року.

2.Визнати приватне підприємство «КАТРУБ» (директор Буртак Б.М.) переможцем конкурсу з визначення виконавця надання послуг із вивезення побутових відходів та єдиним надавачем зазначених послуг на території Мишковицької сільської ради Тернопільського району.

3.Встановити тарифи на вивезення побутових відходів на території Мишковицької сільської ради Тернопільського району ПП «КАТРУБ» з розрахунку на 1 куб. м:

- для населення – 198,24 грн (з ПДВ);
- для бюджетних установ – 198,24 грн (з ПДВ);
- для інших споживачів – 208,85 грн (з ПДВ).

4. ПП «КАТРУБ» узгодити із виконавчим комітетом графік вивезення побутових відходів з території Мишковицької сільської ради Тернопільського району Тернопільської області.

5.До затвердження в установленому законом порядку норм утворення побутових відходів на території Мишковицької сільської ради Тернопільського району застосувати мінімальні норми надання послуг з вивезення побутових відходів, які передбачені Додатком 2 до Постанови Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 р. № 1070 «Про затвердження Правил надання послуг з вивезення побутових відходів».

6.Контроль за виконанням рішення покласти на сільського голову.

Вітаємо!

Колектив Острівської ЗОШ І-ІІІ ступенів вітає з днем народження вчителя інформатики та фізики **Ольгу Михайлівну МАШТАЛЯР**, вчителя історії **Марію Іванівну ГОШІЙ**, вчителів-пенсіонерів **Марію Михайлівну КРАВЧЕНКО** та **Любов Григорівну ФЕДОРОНЧУК**.

*Хай будуть з вами здоров'я та сила,
Хай доля буде ласкава і щира!
Щоб ніколи не знали ви втоми!
Хай мир і злагода будуть у домі,
Хай Господь дарує надію й тепло
На довгі літа, на щастя й добро!*

Колектив селищної ради, депутатський корпус, члени виконавчого комітету Довжанківської сільської ради щиро вітають з днем народження голову сільської ради **Олега Михайловича ТКАЧА**.

*Щастя, радості, добра,
Здоров'я, успіхів, тепла,
Благополуччя та достатку,
Щоб завжди всі були в порядку.
Хай посміхається життя
Та буде кращим майбуття!*

Колектив Дичківської філії НВК «ЗОШ І-ІІІ ст. — ДНЗ» с. В. Гаї вітає з 80-річним ювілеєм колишнього техпрацівника школи **Марію Іванівну ЯКИМІВ**.

*Ваш ювілей - то мудрості пора.
Хай буде відстасть і в житті, і в домі
Здоров'я, щастя, злагоди, добра,
Добробуту та щирої любові!*

Колектив КНП Тернопільської районної ради «Тернопільський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» щиро вітає з днем народження сестру медичну АЗПСМ смт Великі Бірки **Наталію Іванівну МІРОШНІЧЕНКО**, завідувача ФАПу с. Доромозник **Юлію Василівну ПОВОРОЗНИК**, молодшу медичну сестру АЗПСМ с. Ступки **Надію Іллівну БУГІР**, завідувача ФАПу с. Буцнів **Марію Йосипівну ОРИСЯК**.

*Хай буде життя позитивним,
Веселим, чудовим, активним,
Багатим, блискучим і плідним,
Цікавим, щасливим і гідним!*

Оголошення

В селі Байківці ФОП Оліх Б. А. буде проводити земельпорядні роботи із встановлення межових знаків в натурі (на місцевості) земельної ділянки гр. Левицької Катерини Ярославівни 04.10.2019 р. Просимо бути присутніми власників та користувачів суміжних земельних ділянок.(О. Т. Румак).

Петриківська сільська рада оголошує конкурс на заміщення вакантної посади особи місцевого самоврядування — головного бухгалтера.

Вимоги до кандидатів: освіта вища за спеціальністю, досвід роботи головним бухгалтером, вільне володіння державною мовою та комп'ютером. Під час проведення конкурсу здійснюється іспит кандидатів на заміщення вакантних посад. Особи, які відповідають вимогам і бажають узяти участь у конкурсі, подають до конкурсної комісії такі документи: заяву про участь у конкурсі; заповнену особову картку/форма П- 2ДС з відповідними додатками; копії документів про освіту, декларацію про майно, доходи та зобов'язання фінансового характеру щодо себе та членів сім'ї за 2018 рік; копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України; дві фотокартки розміром 4х6, копію трудової книжки.

1. Інформацію щодо конкретних функціональних обов'язків та умов оплати праці надає Петриківська сільська рада. Документи приймають протягом 30 календарних днів з дня оголошення про проведення конкурсу за адресою: 47720, с. Петриків, вул. Шептицького, 118 А.

2. Кінцевий строк подання: до 10 год. 28.10.2019 року.

Згідно з рішенням виконавчого комітету **Мироліувівської сільської ради** № 37 від 20.09.2019 року, ПП «Катруб» визнано переможцем конкурсу з вивезення твердих побутових відходів на території Мироліувівської сільської ради.

Встановлено тарифи на вивезення побутових відходів в розрахунку за 1м куб.: для населення – 198, 24 грн (з ПДВ); для бюджетних установ – 198,24 грн (з ПДВ); для інших споживачів – 208, 85 грн (з ПДВ).

Байковецька сільська рада Тернопільського району Тернопільської області оголошує конкурс на визначення виконавця послуг із вивезення твердих побутових відходів на території сіл Чернелих–Руський, Соборне. Документи приймають впродовж 30 календарних днів з дня опублікування оголошення за адресою: 47711, с. Байківці, вул. Січових Стрільців, 43. Довідки за телефоном 42-08-17.

В селі Івачів Долишній на вул. Т. Шевченка, 51 ФОП Оліх Б. А. буде проводити земельпорядні роботи з встановленню межових знаків в натурі (на місцевості) земельної ділянки гр. Крайнюкової Любові Володимирівни. 04.10.2019 р. просимо бути присутніми власників та користувачів суміжних земельних ділянок. (М.П. Мицишин).

Колектив Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району щиро вітає з днем народження заступника директора Терцентру **Любов Олександрівну ВОЗНЯК** та психолога Терцентру **Христину Петрівну ІВАСЮК**.

*Хай дорожче стеляться крилато,
Будуть чисті, рівні, як струна,
Хай добро не оминає хату,
Як не оминає цвіт весна.
Хай здоров'я, радості й достаток
Стеляться, немов вишневий цвіт,
Хай малює доля з буднів свято,
І Господь дарує сотню літ.*

Колектив селищної ради, депутатський корпус, члени виконавчого комітету Великоберезовицької селищної ради вітають з днем народження секретаря селищної ради **Олександру Петрівну ЧУРУ**.

*На довгий вік, на многії літа,
На шани від людей, тепло родинне,
Стелиться, доле, крізь усе життя
Лише добром для доброї людини.*

Колектив Тернопільської районної ради щиро вітає з днем народження спеціаліста з питань кадрової роботи районної ради **Валентину Миколаївну ВІТРУК**.

*Бажаєм щастя й достатку,
Ясного неба і тепла,
В житті Вам злагоди й порядку,
Щоб доля світлою була.
В роботі – успіхів, везіння,
У справах – вічного горіння!*

Іменинники КНП Тернопільської районної ради «Тернопільська центральна районна лікарня» — кухар **Ірина Степанівна ПОДОЛЯНЧУК**, технік зубний **Леонід Васильович КУТНИЙ**, лікар-ортопед-травматолог **Тарас Орестович ВЕРЕДУК**, молодша медична сестра (санітарка) **Наталія Мартинівна СУХА**, начальник відділу матеріально-технічного постачання **Ярослав Васильович БІСОВСЬКИЙ**.

*Життя хай дарує чудові презенти,
Яскраві емоції, щастя моменти.
Щоб лихо до хати дорожо не знало,
А доля Вам радість завжди дарувала!*

ПОНЕДІЛОК
30 ВЕРЕСНЯ

06.30,07.00,08.00,09.00,09.25,
13.00,15.00,18.00,21.00,23.
10,02.00,05.20 Новини.
06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго
ранку, Країно!
09.30 Т/с «Еліза».
11.20,14.15 Телепродаж.
11.45 Своя земля.
11.55 Енеїда.
13.10,21.45 Бюджетники.
13.45 #ВУкраїні.
14.30 Д/с «Аромати Південної
Африки».
15.15 Х/ф «Пармська обитель».
17.10 Пліч-о-пліч.
17.30 Перша шпальта.
18.25,02.35 Тема дня.
19.30 Разом.
19.55 Д/с «Життя з левами».
21.25,23.40,02.25,05.45 UA:Спорт.
22.15 Д/с «Левиний рік».

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок
з «1+1».
07.00,08.00,09.00,12.00,
16.45,19.30,00.30,05.20 «ТСН».
09.25,10.20 «Життя відомих
людей».
11.20,12.20 «Міняю жінку».
13.15 «Сімейні мелодрами».
14.15 Т/с «Величне століття.
Роксолана».
17.10 Т/с «Наречена зі
Стамбула».
19.20 «Секретні матеріали».
20.45,21.45 Т/с «Свати».
22.45 «Гроші».

ІНТЕР

05.25,22.00 «Слідство вели...»
з Л.Каневського.
07.00,08.00,09.00,12.00,17.40
Новини.
07.10,08.10 «Ранок з Інтером».
09.20,18.00,19.00,01.50
«Стосується кожного».
11.15,12.25 Х/ф «Операція
«Тушковане м'ясо»».
14.00 Х/ф «Прогулянка по
Бангоку».
15.50 «Чекай на мене. Україна».
20.00 «Подорожниця».
21.00 «Речдок. Особливий
випадок. Сімейна хроніка».
23.50 Т/с «Східні солодощі 2».

ІSTV

06.35 Факти тижня.
08.45 Факти. Ранок.
09.15,19.20 Надзвичайні новини з
К. Стогнієм.
10.10 Не дай себе ошукати.
11.00 Антисомбі. Дайджест.
12.10,13.20,16.25 Х/ф
«Александр».
12.45,15.45 Факти. День.
16.40 Х/ф «Ред».
18.45,21.05 Факти. Вечір.
20.15 Більше ніж правда.
21.20 Т/с «Розтин покаже».
22.20 Свобода слова.

СТБ

06.20,09.25 Т/с «Коли ми вдома».
12.20 МастерШеф.
15.25,19.00,23.45 Хата на тата.
17.30,23.00 Вікна-Новини.
18.00 Слідство ведуть
екстрасенси.
21.00 Т/с «Вибір матері».

НТН

05.40 Х/ф «Чекано та сподіваюсь».
08.15,17.45,02.30 «Випадковий
свідок».
08.50 Х/ф «Загадка Ендхауза».
10.45,19.30 Т/с «Той, що читає
думки».
12.30,16.30,19.00,23.15,02.00
«Свідок».
12.50 «Таємниці світу».
13.30,03.35 «Речовий доказ».
16.05,16.50 «Легенди карного
розшуку».
18.20 «Свідок. Агенти».
21.10 Т/с «Бюро легенд».
23.45 Х/ф «Незаперечний 2».

ТЕТ

06.00 TET Мультиранок.
09.30 М/ф «Іжачок Боббі: Коліючі
пригоди».
11.15 Т/с «Рання пташка 2».
12.00,13.00 Сімейка У.
12.30,13.30,20.00 Одного разу під
Полтавою.
14.00 СуперЖінка.
15.00,19.00 4 весілля.
17.00,02.00 Панянка-селянка.
22.00 Ігри Приколив.
23.00 Т/с «Хамелеон».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з
Україною.
07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,
23.00 Сьогодні.
09.30,02.15 Зоряний шлях.
11.20,03.10 Реальна містика.
13.20,15.30,04.45 Агенти
справедливості.
16.00,23.30 Історія одного
злочину.
18.00 Т/с «Пошта».
19.50 «Говорить Україна».
21.00 Т/с «Таємниця Марії».
01.45 Телемагазин.

ВІВТОРОК
1 ЖОВТНЯ

06.30,07.00,08.00,09.00,09.25,
13.00,15.00,18.00,21.00,23.10,
02.00,05.20 Новини.
06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго
ранку, Країно!
09.30 Т/с «Еліза».
11.20,14.15 Телепродаж.
11.45 Своя земля.
11.55 Енеїда.
13.10 Хто в домі хазяїн.
13.45 Відкривай Україну з
Суспільним.
14.30 Д/с «Аромати Південної
Африки».
15.15 Бюджетники.
15.45,03.55 #ВУкраїні.
16.10 Д/с «Світ дикої природи».
17.15,19.30 Пліч-о-пліч.
19.55 Д/с «Життя з левами».
21.25,23.40,02.25,05.45 UA:Спорт.
22.15 Д/с «Левиний рік».

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок
з «1+1».
07.00,08.00,09.00,12.00,
16.45,19.30,00.30,05.20 «ТСН».
09.25,10.20 «Життя відомих людей».
11.20,12.20 «Міняю жінку».
13.15 «Сімейні мелодрами 6».
14.15 Т/с «Величне століття.
Роксолана».
17.10 Т/с «Наречена зі Стамбула».
19.20 «Секретні матеріали».
20.45,21.45 Т/с «Свати».
22.45,00.40 «Міняю жінку 14».

ІНТЕР

07.00,08.00,09.00,12.00,17.40
Новини.
07.10,08.10,09.20 «Ранок з Інтером».
10.00 «Корисна програма».
11.00,12.25 Т/с «Сподіваючись на
порятунку».
13.20,14.15 «Речдок».
15.10 «Речдок. Особливий випадок».
16.25 «Роман з Ольгою».
18.00,19.00,01.50 «Стосується
кожного».
20.00 «Подорожниця».
21.00 «Речдок. Особливий
випадок. Сімейна хроніка».
23.50 Т/с «Східні солодощі 2».

ІSTV

06.30 Ранок у великому місті.
08.45 Факти. Ранок.
09.15,19.20 Надзвичайні новини з
К. Стогнієм.
10.10 Більше ніж правда.
11.15,13.20,21.25,01.30 Т/с
«Розтин покаже».
12.45,15.45 Факти. День.
13.50,16.20 Х/ф «Чужий 3».
16.35 Х/ф «Ред 2».
18.45,21.05 Факти. Вечір.
23.15 Х/ф «Хижак 2».

СТБ

06.00,09.05 Т/с «Коли ми вдома».
11.55 МастерШеф.
15.15 Хата на тата.
17.25,22.55 Відлік часу.
17.30,23.00 Вікна-Новини.
18.00 Слідство ведуть екстрасенси.
19.00 Наречена для тата.
21.00 Т/с «Вибір матері».
23.45 Один за всіх.

НТН

06.20 Х/ф «Із життя Остапа Вишні».
07.50,17.45,02.30 «Випадковий
свідок».
08.30 Ранковий «Свідок».
09.00 Х/ф «Засуджений».
10.45,19.30 Т/с «Той, що читає
думки».
12.30,16.30,19.00,23.15,02.00
«Свідок».
12.50 «Свідок. Агенти».
13.25,03.30 «Речовий доказ».
14.30,21.10 Т/с «Бюро легенд».
16.50 «Легенди бандитської
Одеси».
17.05 «Легенди карного розшуку».
18.20 «Будьте здорові».
23.45 Х/ф «Незаперечний 3».
22.50 Х/ф «Омен».

ТЕТ

06.00 TET Мультиранок.
09.45 М/ф «Діномама».
11.15 Т/с «Рання пташка 2».
12.00,13.00,22.00 Сімейка У.
12.30,13.30,20.00 Одного разу під
Полтавою.
14.00 СуперЖінка.
15.00,19.00 4 весілля.
17.00,02.00 Панянка-селянка.
23.00 Т/с «Хамелеон».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною.
07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,
23.00 Сьогодні.
09.30,02.30 Зоряний шлях.
11.20,03.10 Реальна містика.
13.20,15.30,04.45 Агенти
справедливості.
16.00,00.00,02.10 Історія одного
злочину.
18.00 Т/с «Пошта».
19.50 «Говорить Україна».
21.00 Т/с «Таємниця Марії».
23.20 Контролер.

СЕРЕДА
2 ЖОВТНЯ

06.30,07.00,08.00,09.00,09.25,
13.00,15.00,18.00,21.00,23.10,
02.00,05.20 Новини.
06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго
ранку, Країно!
09.30 Т/с «Еліза».
11.20,14.15 Телепродаж.
11.45 Своя земля.
11.55 Енеїда.
13.10,03.30 #ВУкраїні.
13.40,17.15 Пліч-о-пліч.
14.30 Д/с «Аромати Південної
Африки».
15.15 Хто в домі хазяїн.
15.45 Відкривай Україну з Суспільним.
16.15 Д/с «Світ дикої природи».
17.30 Наші гроші.
18.25,02.35 Тема дня.
19.30,04.50 Спільно.
19.55 Д/с «Життя з левами».
21.25,23.40,02.25,05.45 UA:Спорт.
22.15 Д/с «Левиний рік».

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок
з «1+1».
07.00,08.00,09.00,12.00,
16.45,19.30,00.30,05.20 «ТСН».
09.25,10.20 «Життя відомих людей».
11.20,12.20 «Міняю жінку».
13.15 «Сімейні мелодрами».
14.15 Т/с «Величне століття.
Роксолана».
17.10 Т/с «Наречена зі Стамбула».
19.20 «Секретні матеріали».
20.45,21.45 Т/с «Свати».
22.45,23.50,00.40 «Світ наживоріт
10: Бразилія».

ІНТЕР

07.00,08.00,09.00,12.00,17.40
Новини.
07.10,08.10,09.20 «Ранок з Інтером».
10.00 «Корисна програма».
11.00,12.25 Т/с «Сподіваючись на
порятунку».
13.20,14.15 «Речдок».
15.10 «Речдок. Особливий випадок».
16.25 «Роман з Ольгою».
18.00,19.00,01.50 «Стосується
кожного».
20.00 «Подорожниця».
21.00 «Речдок. Особливий
випадок. Сімейна хроніка».
23.50 Т/с «Східні солодощі 2».

ІSTV

06.30 Ранок у великому місті.
08.45 Факти. Ранок.
09.15,19.20 Надзвичайні новини з
К. Стогнієм.
11.20,13.20,21.25,01.15 Т/с
«Розтин покаже».
12.45,15.45 Факти. День.
13.55 Х/ф «Секретні матеріали:
Хочу вірити».
16.25 Х/ф «Чужий».
18.45,21.05 Факти. Вечір.
20.20 Секретний фронт.
23.15 Х/ф «Чужий проти Хижака».

СТБ

06.50,08.50 Т/с «Коли ми вдома».
10.55 МастерШеф.
14.30 Хата на тата.
17.25,22.55 Відлік часу.
17.30,23.00 Вікна-Новини.
18.00 Слідство ведуть екстрасенси.
19.00 Битва екстрасенсів.
21.00 Т/с «Вибір матері».
23.45 Зважені та щасливі.
02.00 «Зважся!»

НТН

06.00 Х/ф «Вавилон ХХ».
07.55,17.45,02.45 «Випадковий
свідок».
08.30 «Ранковий «Свідок»».
09.00 Х/ф «Ідеальний чоловік».
10.50,19.30 Т/с «Той, що читає
думки».
12.30,16.30,19.00,23.15,02.15
«Свідок».
12.50 «Вартість життя».
13.25,03.35 «Речовий доказ».
14.30,21.10 Т/с «Бюро легенд».
16.50 «Легенди бандитської Одеси».
17.10 «Легенди карного розшуку».
18.20 «Вартість життя».
23.45 «Склад злочину».

ТЕТ

06.00 TET Мультиранок.
10.05 Х/ф «Солянка принцеса».
11.15 Т/с «Рання пташка 2».
12.00,13.00,22.00 Сімейка У.
12.30,13.30,20.00 Одного разу під
Полтавою.
14.00 СуперЖінка.
15.00,19.00 4 весілля.
17.00,02.00 Панянка-селянка.
23.00 Т/с «Хамелеон».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною.
07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,
23.00 Сьогодні.
09.30,02.30 Зоряний шлях.
11.20,03.10 Реальна містика.
13.20,15.30,04.45 Агенти
справедливості.
16.00,00.00,02.10 Історія одного
злочину.
18.00 Т/с «Пошта».
19.50 «Говорить Україна».
21.00 Т/с «Таємниця Марії».
23.20 Слідом справи.

ЧЕТВЕР
3 ЖОВТНЯ

06.30,07.00,08.00,09.00,09.25,13.
00,15.00,18.00,21.00,23.10,02.
00,05.20 Новини.
06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго
ранку, Країно!
09.30 Т/с «Еліза».
11.20,14.15 Телепродаж.
11.45 Своя земля.
11.55,15.55 Енеїда.
13.10 UA:Фольк. Спогади.
14.30 Д/с «Аромати Південної
Африки».
16.15 Д/с «Світ дикої природи».
17.15 Пліч-о-пліч.
17.30 #ВУкраїні.
18.25,02.35 Тема дня.
19.30 Перший на селі.
19.55 Д/с «Життя з левами».
21.25,23.40,02.25,05.45 UA:Спорт.
22.15 Д/с «Левиний рік».

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок
з «1+1».
07.00,08.00,09.00,12.00,
16.45,19.30,00.30,05.20 «ТСН».
09.25,10.20 «Життя відомих людей».
11.20,12.20 «Міняю жінку».
13.15 «Сімейні мелодрами».
14.15 Т/с «Величне століття.
Роксолана».
17.10 Т/с «Наречена зі Стамбула».
19.20 «Секретні матеріали».
20.40,21.40 Т/с «Свати».
22.30 «Право на владу».
01.05,04.05 Х/ф «Пісня пісень».
02.20 Х/ф «Будинок з башточкою».

ІНТЕР

07.00,08.00,09.00,12.00,17.40
Новини.
07.10,08.10,09.20 «Ранок з Інтером».
10.00 «Корисна програма».
11.00,12.25 Т/с «Сподіваючись на
порятунку».
13.20,14.15 «Речдок».
15.10 «Речдок. Особливий випадок».
16.25 «Роман з Ольгою».
18.00,19.00,01.55 «Стосується
кожного».
20.00 «Подорожниця».
21.00 «Речдок. Особливий
випадок. Сімейна хроніка».
23.50 Т/с «Східні солодощі 2».

ІSTV

05.35 Громадянська оборона.
06.30 Ранок у великому місті.
08.45 Факти. Ранок.
09.15,19.20 Надзвичайні новини з
К. Стогнієм.
10.10 Антисомбі. Дайджест.
11.05,13.20,21.25,01.20 Т/с
«Розтин покаже».
12.45,15.45 Факти. День.
13.35,16.20 Х/ф «Чужий».
16.30 Х/ф «Чужий 3».
18.45,21.05 Факти. Вечір.
20.20 Антисомбі. Дайджест.
23.15 Х/ф «Чужі проти Хижака.
Реквієм».

СТБ

06.25 Т/с «Коли ми вдома».
11.05 МастерШеф.
14.25 Хата на тата.
17.29,22.55 Відлік часу.
17.30,23.00 Вікна-Новини.
18.00 Слідство ведуть екстрасенси.
19.00 Зважені та щасливі.
21.00 Т/с «Вибір матері».
23.45 Я соромлюсь свого тіла.

НТН

06.20 Х/ф «Цвітіння кульбаби».
07.50,17.45,02.55 «Випадковий
свідок».
08.30 «Ранковий «Свідок»».
09.00 Х/ф «Хазяїн тайги».
10.40,19.30 Т/с «Той, що читає
думки».
12.30,16.30,19.00,23.15,02.25
«Свідок».
12.50 «Вартість життя».
13.25,03.35 «Речовий доказ».
14.30,21.10 Т/с «Бюро легенд».
16.50 «Легенди бандитської Одеси».
17.10 «Легенди карного розшуку».
18.20 «Правда життя».
23.45 «Склад злочину».

ТЕТ

06.00 TET Мультиранок.
09.30 Х/ф «Щоденник слабака».
11.15 Т/с «Рання пташка 2».
12.00,13.00,22.00 Сімейка У.
12.30,13.30,20.00 Одного разу під
Полтавою.
14.00 СуперЖінка.
15.00,19.00 4 весілля.
17.00,01.00 Панянка-селянка.
23.00 Т/с «Хамелеон».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною.
07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,
23.00 Сьогодні.
09.30,02.40 Зоряний шлях.
11.20,03.10 Реальна містика.
13.20,15.30,04.45 Агенти
справедливості.
16.00,00.00,02.10 Історія одного
злочину.
18.00 Т/с «Пошта».
19.50 «Говорить Україна».
21.00 Т/с «Таємниця Марії».
23.20 Слідом справи.

П'ЯТНИЦЯ
4 ЖОВТНЯ

06.30,07.00,08.00,09.00,09.25,13.
00,15.00,18.00,21.00,01.00,
05.10 Новини.
06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго
ранку, Країно!
09.30 Т/с «Еліза».
11.20,14.15 Телепродаж.
11.45,04.55 Своя земля.
11.55 Енеїда.
13.10 Д/с «Браво, шеф!».
14.30 Д/с «Аромати Колумбії».
15.15 UA:Фольк. Спогади.
16.15 Д/с «Світ дикої природи».
17.15 Пліч-о-пліч.
17.25 Схеми. Корупція в деталях.
17.55 VoxCheck.
18.25,01.50 Тема дня.
19.30,02.45 Розсекречена історія.
20.30 Д/с «Життя з левами».
21.25,21.01,25.05,30 UA:Спорт.
22.20 Т/с «Монро».

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок
з «1+1».
07.00,08.00,09.00,12.00,16.45,
19.30,04.30 «ТСН».
09.25,10.20 «Життя відомих людей».
11.20,12.20 «Одруження наосліп».
13.15 «Сімейні мелодрами».
14.15 Т/с «Величне століття.
Роксолана».
17.10 Т/с «Наречена зі Стамбула».
19.20 «Секретні матеріали».
20.25,22.30 «Ліга сміху».
00.35,02.25 «Київ Вечірній».

ІНТЕР

07.00,08.00,09.00,12.00,17.40
Новини.
07.10,08.10,09.20 «Ранок з
Інтером».
10.00 «Корисна програма».
11.00,12.25 Т/с «Сподіваючись на
порятунку».
13.20,14.15,23.50 «Речдок».
15.10 «Речдок. Особливий
випадок».
16.25 «Роман з Ольгою».
18.00,02.25 «Стосується
кожного».
20.00 «Подорожниця».
03.10 «Чекай на мене. Україна».

ІSTV

05.35 Громадянська оборона.
06.30 Ранок у великому місті.
08.45 Факти. Ранок.
09.15,19.20 Надзвичайні новини з
К. Стогнієм.
10.10 Антисомбі. Дайджест.
11.05,13.20,21.25,01.20 Т/с
«Розтин покаже».
12.45,15.45 Факти. День.
16.20,22.55 Т/с «Вижити за будь-
яку ціну».
18.45 Факти. Вечір.
20.10 Дизель шоу.
02.25 Стоп-5.

СТБ

06.20,08.15 Т/с «Коли ми вдома».
11.10,19.00,22.45 МастерШеф.
14.40 Хата на тата.
17.25,21.55 Відлік часу.
17.30,22.00 Вікна-Новини.
18.00 Слідство ведуть екстрасенси.
23.00 X-Фактор.

НТН

06.15 Х/ф «Важка вода».
07.50,17.45,03.40 «Випадковий
свідок».
08.30 «Ранковий «Свідок»».
09.00 Х/ф «Зникнення свідка».
10.45,19.30 Т/с «Той, що читає
думки».
12.30,16.30,19.00,23.15,03.10
«Свідок».
12.50 «Правда життя».
13.25 «Речовий доказ».
14.30,21.10 Т/с «Бюро легенд».
16.50 «Легенди бандитської
Одеси».
17.05 «Легенди карного розшуку».
18.20 «Таємниці світу».
23.45 Х/ф «Ігри дослжих дівчат».

ТЕТ

06.00 TET Мультиранок.
09.30 Х/ф «Елвін і бурундуки».
11.15 Т/с «Рання пташка 2».
12.00,13.00 Сімейка У.
12.30,13.30,2

Цікаво знати

Рейтинг найкорисніших круп

Гречка

Найцінніша, адже містить найбільше вітамінів групи В, а також РР, С, Е, амінокислоти, магній, калій, фосфор, залізо, рослинний білок.

Особливо корисна для дітей, вагітних жінок та хворих. Рекомендується: при анемії, цукровому діабеті, захворюваннях судин.

Калорійність: 375 ккал у 100 г вареної крупи.

Найкраще їсти з молоком.

Вівсянка

Містить вітаміни групи В, біотин, селен, клітковину. Зменшує рівень холестерину, нормалізує кислотність, поліпшує травлення.

Калорійність: 405 ккал.

Найкраще їсти з молоком, йогуртом, сухофруктами, свіжими ягодами та фруктами.

Мінуси: пластівці швидко приготування легко засвоюються і відкладаються у вигляді зайвих кілограмів.

Пшоно

Містить вітаміни, мідь, цинк, магній та фосфор, вітамін D. Виводить з організму шлаки, токсини, іони важких металів. Допомагає зняти нервову напругу і фізичну втому. Зміцнює нігті та волосся. Корисне для людей із зайвою вагою і мешканців міста забруднених регіонів.

Калорійність: 380 ккал.

Рекомендується їсти з медом.

Мінуси: повільно перетравлюється і вступає в реакцію з розігрітими жирами, набуваючи гіркуватого присмаку. Важко засвоюється людьми зі зниженою кислотністю.

Рис

Справжнє джерело енергії та вуглеводів. Виводить шлаки, позитивно впливає на роботу товстого кишечника.

Калорійність: 377 ккал.

Мінуси: білий шліфований рис надто швидко засвоюється.

Перловка

Крупа зі шліфованих зерен ячменю містить такі корисні речовини, як фосфор, магній та кальцій, а також лізин (сприяє зміцненню кісток і має певні противірусні властивості). Допомагає при закрепах. Поліпшує стан шкіри.

Калорійність: 375 ккал.

Корисно їсти з медом.

Пшенична крупа

Містить цинк, срібло, залізо, фосфор, цирконій, бета-каротин, вітаміни В1, В2, РР, рослинні білки, жири та крохмаль. Відновлює сили.

Калорійність: 327 ккал.

Мінуси: протипоказана людям з алергією на пшеничний білок і білий хліб.

Кукурудзяна крупа

Містить залізо, кремній, натрій, фосфор, хром, цинк, вітамін РР, а також холекарбонів. Корисна при серцево-судинних захворюваннях.

Калорійність: 337 ккал.

Мінуси: у дітей може спричинити діатез. Якщо вживати часто і великими порціями, можна набрати зайву вагу.

Ячна крупа

Містить багато клітковини, чудовий "віник" для організму. Рекомендується для схуднення та очищення організму від шлаків. Корисна для печінки.

Калорійність: 300 ккал.

Мінуси: погано поєднується з ячним білком. Не рекомендується у надмірній кількості вагітним (певні речовини можуть спричинити передчасні пологи), а також проти-показана хворим на глізинову ентеропатію.

Манка

Містить фітин (органічна сполука фосфору). Корисна для дітей, підлітків, хворих на гастрит і виразку шлунка, знесилених людей. Зміцнює кістки, м'язи, позитивно впливає на роботу шлунково-кишкового тракту.

Калорійність: 398-400 ккал.

Мінуси: містить мало вітамінів, здоровим дорослим людям манною кашею захоплюватися не варто - можна швидко набрати зайву вагу, не отримавши корисних речовин.

Рецепти смачних страв із круп дивіться на сторінці 12.

Земля — наш спільний дім

Екологічний календар на жовтень

4 жовтня — Всесвітній день захисту тварин

Його відзначають у день смерті святого Франциска з Асизу — шанованого католицького угодника, покровителя усіх беззахисних, у тому числі й тварин. Таке рішення прийняли ще у 1931 р. учасники Міжнародного конгресу прихильників руху за захист природи, що відбувся в Італії.

6 жовтня — Всесвітній день охорони місць існування

Відзначення цього дня було затверджено в рамках Берлінської конференції у 1979 р. з метою охорони дикої флори і фауни і їх природного середовища існування, котре суттєво змінює людина внаслідок життєвої і господарської діяльності, перетворюючи місця існування мешканців дикої природи на міста, поля, пасовища, родовища корисних копалин тощо.

13 жовтня — Міжнародний день зі зменшення небезпеки лих

Його запровадили з метою підвищення обізнаності місцевого населення про передбачувані стихійні лиха (повені, зсуви, землетруси, пожежі, отруєння води в

річках, забруднення повітря тощо) і способи усунення їх наслідків. У середньому внаслідок стихійних лих гинуть 184 людини в день. Мільйони життів можна було б урятувати, якби держави вживали більше заходів для відвернення і скорочення ризиків стихійних лих.

16 жовтня — Всесвітній день здорового харчування

Як відомо, наше здоров'я і життя значною мірою залежать від того, що ми їмо. Цей день має нагадувати, що найбільш корисною є природна, найменш видозмінена їжа, особливо — рослинного походження. Виробників харчової продукції слід застерігати від використання шкідливих добавок (емульгаторів, консервантів, барвників й ін.), котрі покращують лише комерційні характеристики їх товарів.

24 жовтня — Міжнародний день без паперу

Величезні затрати природних ресурсів на виробництво паперу потребують пошуку шляхів їх зменшення в глобальному масштабі. Цього дня компанії у всьому світі діляться досвідом про те, які дії і технології допомагають скоротити витрати паперу на роботі та в побуті, як зменшити нерациональне використання паперу (наприклад, на багатотиражні рекламні чи агітаційні листівки).

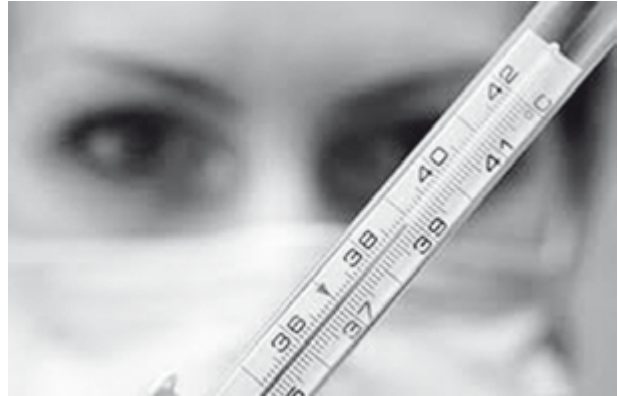
31 жовтня — День Чорного моря

У 1996 р. шість Причорноморських країн, зокрема й Україна, підписали Стратегічний план дій щодо реалізації та захисту Чорного моря. Попередні всебічні дослідження морського середовища показали, що його життєздатність суттєво погіршилась за останні три десятиріччя, тому план передбачав різні заходи для зменшення забруднення, вдосконалення управління живими ресурсами, а також фінансування екологічних проектів та належний соціальний і рекреаційний розвиток довкілля Чорного моря.

Оксана ГУЦАЛ.

Лікарі застерігають

Як попередити грип та гострі респіраторні вірусні інфекції

З настанням холодів різко зростає рівень захворюваності на гострі респіраторні вірусні інфекції та грип. Заразитись можна, контактуючи з хворою людиною. Збудник передається під час розмови, чхання, кашлю.

Найдієвішим способом профілактики грипу є щеплення. Протигрипозна вакцина зазвичай містить антигени відразу трьох штамів вірусу. Насамперед щеплення необхідні людям, що належать до групи ризику. Це — працівники освіти, медичної галузі, громадського транспорту, соціальної сфери, військовослужбовці, діти від 6-місячного віку, люди похилого віку.

У Тернопільському районі протягом серпня на ГРВІ захворіли 525 осіб, (784,4 на 100 тисяч населення), — з них (404,9 до 18 років), — 271 (404,9 на 100 тисяч населення). Лабораторне підтвердження випадків грипу не зареєстровано. Запрогнозом Всесвітньої організації охорони здоров'я, в Україні, ймовірно, циркуватимуть: вірус, подібний до A/Michigan/45/2015 (H1N1) pdm09; вірус, подібний до A/Sindapore/INF16N-16-0019/2016 (H3N2); вірус, подібний до B/Colorado/06/2017.

Вакцинуватися можна впродовж всього сезону. Однак не варто зволі-

кати. Чим скоріше — тим краще, адже вакцина допомагає сформувати імунітет. Щеплення не ослаблює, а навпаки — посилює здатність організму протистояти грипу. Вакцинацію проводять у лікувальному закладі тільки після огляду лікаря. Вакцину можна придбати в аптечній мережі області.

Заходи профілактики грипу та ГРВІ:

— обмежити відвідування місць великого скупчення людей;

— прикривати рот і ніс під час кашлю і чхання вологою одноразовою серветкою, не терти очі і рот нечистими руками;

— дотримуватися правил особистої гігієни, користуватися спреями на спиртовій основі, мити руки теплою водою з милом;

— регулярно провітрювати житлові приміщення, проводити вологе прибирання;

— бути фізично активними, уникати стресу, поганої ночі, виснаження, пити багато води, харчуватися поживною їжею.

Любов СТОЙКЕВИЧ, лікар-епідеміолог ДУ «ТОЛЦ» МОЗ України

Будьте здорові!

Магнітні бурі в жовтні

Наступного місяця очікуються слабкі магнітні коливання. Всього їх буде три. Останні дві, по суті, будуть однією, яка триватиме дві доби.

1 жовтня

Можливе несуттєве підвищення артеріального тиску, виникнення головного болю або дратівливості. Значне погіршення самопочуття виникне тільки в ослаблених людей.

29 жовтня

Ймовірні слабкі болі в голові, за-

паморочення і дратівливість, безсоння. Останнє особливо турбуватиме тих, хто завжди страждав від порушень сну, а також метеочутливих людей.

30 жовтня

Чутливим до магнітних порушень слід врахувати, що негативні симптоми накопичаться за 2 днів. На цьому тлі ймовірні спалахи гніву або пригніченості, погана розумова робота, сонливість або, навпаки, напади безсоння.

Все буде смачно

Смачно, корисно, поживно

Каша пшоняна з яблуками та родзинками

Інгредієнти: ½ склянки пшоняної крупи; 2-3 ст. л. цукру; 2 яблука; 2-3 ст. л. родзинок; сіль, мед, кориця — за смаком. Розраховано на 2 порції.

Приготування. Пшоно ретельно промити. Залити 1 скл. води і довести до кипіння. Потім вилити крупу з окропом в сито і добре промити під проточною водою. Додати сіль і залити водою (співвідношення 1:2). Варити, не накриваючи кришкою.

Коли каша стане в'язкою, додати терті яблука і родзинки. Накрити кришкою і зняти з вогню.

Через 10-15 хвилин можна подавати до столу. Розкласти кашку на тарілці і полити вершковим маслом.

Зверху полити рідким медом, посипати корицею.

Каша монастирська

Інгредієнти: 100 г пшоняної крупи; 100 г гречаної крупи; 100 г нешліфованого рису; 100 г перлової крупи; 5 ст. л. олії; 3 цибулини; 2 моркви; по 2,5 ст. л. петрушки і кропу; сіль за смаком. Розраховано на 8 порцій.

Приготування. Варити крупи окремо майже до готовності в підсоленій воді. Цибулю порізати кубиками, моркву потерти, пасерувати на олії. Додати відварені гриби і тушкувати ще 5 хвилин. До суміші каш додати засмажку з овочів і грибів. Варити 5-6 хвилин. Додати порізану зелень.

Каша чумацька грибна

Інгредієнти: 1 скл. пшоняної крупи; 400 г грибів; 1 цибулина; 5 ст. л. олії; мелений лавровий лист, сіль, перець за смаком.

Приготування. Пшоно промити. Залити водою, додати спеції, варити на маленькому вогні. Гриби порізати шматочками.

Цибулю - кубиками. Обсмажити гриби з цибулею на олії, додати до готової каші. Перемішати, варити ще 5 хвилин.

Гречана каша з бананом і ківі

Інгредієнти: 1 скл. гречаної крупи; 2 скл. води; 0,5 скл. свіжого молока; 35 г вершкового масла; 3 г солі; 5 г цукру; 2 банани; 1 ківі. Розраховано на 5 порцій.

Приготування. Гречку промити. У пательні розтопити вершкове масло і викласти у нього крупу. Обсмажувати, помішуючи, 3-4 хвилини.

Воду довести до кипіння, розчинити в ній сіль і всипати підсмажену гречку. На великому вогні довести до кипіння, а далі зменшити і готувати під кришкою 15 хвилин. Додати молоко, цукор і нарізаний невеликими кубиками банан. На середньому вогні довести до кипіння. Залишити під кришкою на 10 хвилин. Подавати, прикрасивши шматочками банана та ківі.

Перлова каша з м'ясом

Інгредієнти: 1,5 скл. перлової крупи; 600 мл води; 3 цибулини; 1 морква; 600 г свинини; 4 ст. л. олії; 2 ст. л. томатної пасты; сіль, перець,

приправи - за смаком. Розраховано на 6 порцій.

Приготування. Перловку замочити в холодній воді на 12 годин. Моркву натерти на грубій терці, свинину і цибулю нарізати кубиками. Обсмажити моркву, цибулю, свинину. Додати томатну пасту. Готувати 5 хвилин. Влити 300 мл води і тушкувати 30 хвилин. Додати крупу, сіль, перець, влити окріп. Готувати під кришкою 35-40 хвилин.

Вітамінна каша

Інгредієнти: 2 скл. гречаної крупи; 1 скл. рису; 1-2 моркви; 1-2 цибулини; 1-2 шт. капуста брокколи; 2 ст. л. олії; сіль за смаком.

Приготування. Гречку і рис промити. Залити водою 1:2. Моркву натерти на середній тертці. Цибулю порізати кубиками, брокколі - шматочками. Додати овочі до каші, влити олію. На середньому вогні готувати до готовності. Не перемішувати і кришку не відкривати, щоб зберегти якомога більше вітамінів.

Панська каша

Інгредієнти: 500 мл молока; 0,5 скл. манної крупи; 1 куряче яйце; 0,5 скл. вершків; 0,5 скл. горіхів; 5 абрикосів. Сіль і цукор за смаком. Фрукти для оздоблення. Розраховано на 2 порції.

Приготування. В кипляче молоко додати дрібку солі, цукор за смаком, всипати манну крупу, варити, постійно помішуючи.

Відділити жовток від білка, жовток розтерти з цукром і додати до охолодженої каші. Абрикоси проварити у невеликій кількості води, перетерти і додати в кашу. Горіхи об-

смажити, подрібнити, вершки збити і також додати до каші. Білок збити з дрібною солі і акуратно вимішати з кашею.

Всю масу викласти у жаростійкий посуд і запікати 15-20 хв. при температурі 70-80 градусів.

Готову кашу прикрасити ягодами малини, свіжими абрикосами, горіхами тощо.

Пшенична каша з гарбузом і куркою

Інгредієнти: 1 скл. пшеничної крупи; 2,5 скл. води; 2 курячі грудки; 500 г гарбуза; 2 цибулини; 3 ст. л. олії; 2 лаврових листки; сіль за смаком.

Приготування. Гарбуз порізати невеликими кубиками, варити 5 хвилин. Грудку порізати великими шматками. Підсмажити на олії 3-4 хвилини. Додати порізану цибулю і потушувати 2-3 хвилини. Варений гарбуз розтовкти в каштулі і всипати пшеничну крупу. Варити 10 хвилин. Додати засмажку і варити до готовності. Вкинути лавровий листок, який вийняти через 1 хвилину.

Оскільки гарбуз — це справжній король осіннього меню, до того ж — ціла аптека, в якій містяться ліки від багатьох хвороб, ми розповімо вам дещо цікаве про нього в наступному номері.

Дитячий майданчик

Загадки

Всім про все вона розкаже
І малюочки покаже.
Усіх розуму навчить,
Хоч сама завжди мовчить.
(Книга)

Паперовий кораблик
щодня
Перевозить у трюмах
знання,
Після плавання цей
корабель
Повертається в рідний
портфель.
(Шкільний підручник)

Українські прислів'я та приказки про книгу

- Одна книга тисячі людей навчає.
- Без книги — як без сонця, і вдень темні віконця.
- Будеш з книгою дружити — буде легше в світі жити.
- Будинок без книг подібний до тіла без душі.
- Гарна книга — мудрий вчитель.
- З глибин моря дістають перлини, а з глибин книг — знання.
- Книга — нас наповнює, а сама не порожніє.
- Книга для людини — що вікно для хатини.

ЛЮБІТЬ КНИГУ!

Не дуже любив книгу Василько. І не дуже чемно з нею поведився. От одного вечора ліг спати та й узяв книжку перед сном почитати. А Василько знав: якщо книжку читаєш лежачи, — псується зір і псується книжка. Лежить Василько, читав і задрімав.

А книжка — бух! — на підлогу. Аркуші в книжці й пожмакалися. Добре заснув Василько, так міцно, що й од «бух!» не прокинувся.

І сниться Василькові, що він — книжка.

От бере його, книжку-Василька, Оленка, що теж не дуже поважає книжку, бере, читає й водночас обідає. Борщ із ложки — кап! — та на Василька-книжку. Йому пече, йому неприємно, що на нього борщ капає, та нічого не вдіє Василько, бо він — книжка.

А потім ухопили Василька-книжку Мишко і Вова й давай на ньому різні дурниці писати: «Читав Вова», «Цікава книжка», «Колька — дурень» — отаке пона-

писували. Так, ніби хтось у грязюку перо вмочив та й бруднить, грязнить Василька-книжку!

Далі ще гірше!

Оленка почала Василька-книжку ножицями різати — малюнки вирізати. Болить Василькові, аж «Рятуйте!» хоче крикнути... Тільки-но Оленка ножиці прийняла, як хтось гарячу праску поставив на Василька-книжку. Дим із нього йде! Пече йому!

Уже Василько — не книжка, а шмаття... Так гірко та боляче зробилося, що він аж прокинувся.

— Ой, що зі мною зробили?

А потім, здогадавшись, що то був тільки сон, зітхнув легше. А зітхнувши, подумав та й гасло про книжку склав: «Бережи книжку — це твій друг!»

І ніколи вже не псує Василько книг, та й товаришів соромить, коли хтось із них не береже книжку.

Остан ВИШНЯ.

Наш груз і помічник

Бачить — не бачить, чути — не чує.
Мовчки говорить, дуже мудре.
Часом захоче — правди навчає,
Іноді бреше, всіх звеселяє.
Люба розмова, — будемо, діти,
З нею довіку жити-дружити.
Хто ж то така в світі щаслива,
Мудра, правдива і жартовлива?
Як не вгадали, стану в пригоді:
Річ коротенька — книжка,
та й годі.

Леонід ГЛІБОВ.

